

Stanowisko Instytucji Zarządzającej Programem Regionalnym dotyczące uwag do projektu Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych

1. Uwagi złożone w terminie

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
1.	Politechnika Lubelska	Działanie 1.3, poziom dofinansowania, typy beneficjenta	19	Działanie zakłada realizację projektu w konsorcjach naukowo-przemysłowych. Jak należy traktować organizację badawczą/uczelnię/instytut w odniesieniu do poziomu dofinansowania. Czy zakłada się dofinansowanie części projektu prowadzonego przez jednostkę naukową do 100 %?	Działania w ramach PO IR 2014 – 2022 (np. Szybka ścieżka) umożliwiły realizację projektu naukowo-przemysłowego, w którym jednostka naukowa miała możliwość dofinansowania do poziomu 100% poniesionych kosztów. Dzięki takim zapisom, uczelnie i inne jednostki naukowe o charakterze publicznym miały możliwość realizacji projektów, bez konieczności wnoszenia wkładu własnego.	Uwaga nieuwzględniona. Na chwilę obecną w ramach Programu nie przewiduje się zastosowania innego montażu finansowego niż maksymalny % poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych w projekcie (środki UE) określony na poziomie 85%. Jednocześnie należy wskazać, że w przypadku gdy wsparcie stanowi pomoc publiczną maksymalny poziom dofinansowania wynika z właściwego programu pomocowego. W przypadku, gdy organizacja badawcza realizuje projekt w ramach swojej działalności gospodarczej traktowana jest jako przedsiębiorstwo i co do zasady zastosowanie będą miały przepisy o pomocy publicznej i tym samym poziom dofinansowania uzależniony

Lp	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						jest od posiadanego statusu w rozumieniu załącznika I do Rozporządzenia KE 651/2014 (tj. mikro, małego, średniego lub dużego przedsiębiorstwa).
2.	Gmina Lublin	Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie, a Działanie 2.2 Cyfrowe Lubelskie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych	Str. 30 i 35	Należy rozważyć uwzględnienie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych również realizacji działań z zakresu: „Rozwój, modernizacja i integracja danych geodezyjnych zasobów powiatowych oraz zasobów wojewódzkich, ich udostępnienie w celu tworzenia związanych z nimi usług cyfrowych w zakresie zasobów powiatowych”, które w obecnym brzmieniu przewidziane są do realizacji wyłącznie poza ZIT.	Ograniczenie możliwości realizacji niniejszego zadania w formule ZIT nie wynika z zapisów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, a wydaje się możliwe do realizacji dla zasobów powiatowych w sytuacji, w której powiaty lub JST realizujące zadania powiatów także znajdują się w porozumieniach lub stowarzyszeniach ZIT.	Uwaga nieuwzględniona. Działania w zakresie rozwoju, modernizacji i integracji danych geodezyjnych zasobów powiatowych wsparte zostaną w ramach projektu o znaczeniu strategicznym „e-Geodezja II- uzupełnienie cyfrowego zasobu geodezyjnego województwa lubelskiego”, ujętego w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego. Realizacja projektu ma na celu m.in. doprowadzenie mapy ewidencji gruntów i budynków województwa lubelskiego do postaci cyfrowej w 100%.
3.	Radio Lublin S.A.	DW EFRR Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie	34	Typ beneficjenta – ogólny – Administracja publiczna – Służby publiczne – Instytucje nauki i edukacji – Organizacje społeczne i związki wyznaniowe	O wsparcie będą mogły się ubiegać Regionalne Media Publiczne prowadzące działalność	Uwaga nieuwzględniona. Kwestie katalogu Beneficjentów zostały uzgodnione z Komisją Europejską i obecnie nie ma możliwości rozszerzenia ich o

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>- Regionalne Media Publiczne i Instytucje kultury Typ beneficjenta – szczegółowy*</p> <p>- Jednostki Samorządu Terytorialnego</p> <p>- Związki, porozumienia i stowarzyszenia Jednostek Samorządu Terytorialnego</p> <p>- Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną</p> <p>- Organizacje badawcze</p> <p>- Organizacje pozarządowe – Kościoły i związki wyznaniowe</p> <p>- Osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych</p> <p>- Regionalne Media Publiczne i Instytucje kultury</p>	<p>informacyjną oraz kulturalną na rzecz mieszkańców województwa lubelskiego. Rozwój technologii cyfrowych związany jest z koniecznością wdrożenia e-usług dla słuchaczy. Radio w swoich zasobach posiada między innymi zbiory utworów, koncertów, reportaży, słuchowisk, audycji, które mogą zostać udostępnione w nowoczesnej formie słuchaczom oraz w Internecie. Udostępnianie na odpowiednim poziomie oraz digitalizacja zasobów wpisuje się również w ZALECENIA KOMISJI (UE) 2021/1970 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie wspólnej europejskiej przestrzeni danych na potrzeby dziedzictwa</p>	<p>Regionalne Media Publiczne i Instytucje kultury. Nie mieszczą się one w katalogu beneficjentów dla celu szczegółowego 1(ii) w ramach zatwierdzonego programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Działania dedykowane instytucjom funkcjonującym w obszarze dziedzictwa kulturowego i kultury zaplanowane zostały w Działaniu 7.9 Zrównoważony rozwój dziedzictwa kulturowego i mogą polegać w szczególności na wsparciu instytucji kultury w zakresie stworzenia nowych sposobów upowszechniania dóbr kultury i uczestnictwa w niej.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					kulturowego. Wdrożenie narzędzi cyfrowych da możliwość większego dotarcia do słuchaczy zwłaszcza lokalnym twórcom, muzykom oraz autorom audycji.	
4.	Gmina Lublin	Uwaga ogólna do wszystkich działań skierowanych do ZIT	Np. str. 36	Zgodnie z zapisami SZOP w pkt. dot. opisu działania „Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury”. Zasadnym jest	Zgodnie z zapisami UP w odniesieniu do instrumentu ZIT mowa jest o realizacji projektów zintegrowanych, rozwiązujących wspólne problemy miejskich obszarów funkcjonalnych co oznacza, że integracja ta następuje na poziomie Strategii ZIT spełniającej wszystkie wymagania określone w ustawie wdrożeniowej 2021-2027 oraz w UP. W tym kontekście należy zaznaczyć, że UP nie nakłada dodatkowych obowiązków tak jak	Uwaga nieuwzględniona. Wskazana w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 definicja zgodna jest z definicją projektu zintegrowanego określoną w dokumencie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”. Zdefiniowanie projektów zintegrowanych ma na celu przeciwdziałanie w ramach ZIT punktowych inwestycji, ukierunkowanych w głównej mierze na rozwiązywanie problemów pojedynczych gmin wchodzących w skład miejskich obszarów

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				dostosowanie zapisów do brzmienia zapisów w UP bez dodatkowych wymogów związanych z m.in. ze sposobem jego realizacji.	ma to miejsce w SZOP. W związku z powyższym takie podejście wydaje się wychodzić poza zapisy określone w tym dokumencie i nie powinno stanowić podstawy określania dodatkowych wymogów w tym zakresie. Co więcej w odniesieniu do zapisów określających tryb niekonkurencyjny w ustawie wdrożeniowej brak jest tego typu wymogów określonych w SZOP.	funkcjonalnych. Przedmiotowa definicja wpisuje się w ideę instrumentu, jakim są ZIT.
5.	Gmina Janów Lubelski	CP 1 działanie 2.2 Cyfrowe Lubelskie w ramach ZIT MOF	Str. 37	Preferowane będą projekty wykorzystujące model „chmury obliczeniowej” W obszarze e – usług publicznych wsparciem objęte będą usługi gwarantujące pełną dostępność on-line (minimum na 4 poziomie dojrzałości e-usługi publicznej). Wnioskujemy o obniżenie do 3 poziomu dojrzałości e-usług	W jakim rozumieniu? Prosilibyśmy o uszczegółowienie W przeważającej większości jednostki administracji publicznej wykorzystują model mieszany, tzn. e-usługi + forma papierowa, nie	Część uwagi dot. wyjaśnienia sformułowania: „Preferowane będą projekty wykorzystujące model „chmury obliczeniowej”- wyjaśnienie: Model „chmury obliczeniowej” to rozwiązanie zakładające zdalne udostępnianie infrastruktury i mocy obliczeniowej urządzeń IT

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					jesteśmy w stanie zejść jedynie do poziomu e-usług	przez podmiot zewnętrzny. To dostawca usług zapewnia zewnętrzne magazynowanie i udostępnianie zasobów obliczeniowych przez internet, bierze na siebie również ogólną obsługę działania w kwestii konserwacji, oprogramowania czy rozbudowy infrastruktury. Takie rozwiązanie nie wymaga ponoszenia znaczących kosztów inwestycyjnych związanych z wybudowaniem odpowiedniej infrastruktury przez Wnioskodawcę. Aby mówić o „chmurze obliczeniowej” i przetwarzaniu w chmurze muszą zostać spełnione łącznie następujące warunki: zasoby obliczeniowe są dostępne dla każdego użytkownika; w celu szybkiego wykorzystania urządzeń IT pula zasobów jest zwirtualizowana, pula zasobów danego użytkownika jest skalowalna w zależności od potrzeb, tworzenie nowych maszyn wirtualnych jak również usuwanie starych jest procesem w pełni

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						<p>zautomatyzowanym, opłaty naliczane są jedynie za wykorzystane zasoby.</p> <p>W części dot. usług na 3-poziomie dojrzałości – uwaga nieuwzględniona Wsparcie w zakresie celu szczegółowego 1 (ii) wdrażanego m.in. za pośrednictwem Działania 2.2 ukierunkowane jest na wdrożenie w sektorze publicznym rozwiązań cyfrowych, zapewniających wysoki poziom jakości i dostępności e-usług, przy zapewnieniu ich zintegrowanego charakteru, interoperacyjności oraz pełnej dostępności online (minimum 4 poziom dojrzałości e-usługi, warunek wskazany przez KE podczas negocjacji programu). E-usługi na 3 poziomie dojrzałości, zgodnie z zapisami zatwierdzonego programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, nie mogą stanowić kosztów kwalifikowanych.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
6.	Gmina Lublin	Uwaga ogólna do wszystkich działań skierowanych do ZIT	Np. str. 38	W katalogu beneficjentów głównych i szczegółowych ujęty jest ZIT, który jako taki nie jest beneficjentem ponieważ jest mechanizmem wsparcia skonkretyzowanych obszarów funkcjonalnych nie jest on również wymieniony jako samoistny beneficjent w katalogu beneficjentów programu. W tym kontekście należy rozważyć dostosowanie zapisów SZOP do zapisów programu.	Wydaje się, że w tym kontekście optymalnym rozwiązaniem będzie odniesienie się do zapisów programu bądź UP w zakresie jakim określone są beneficjenci oraz formy działania w odniesieniu do tego mechanizmu przy założeniu, że wnioskodawcami są podmioty wchodzące w skład ZIT.	Uwaga nieuwzględniona. Katalog beneficjentów głównych i szczegółowych określony został w słowniku centralnym eSZOP. Beneficjentami Działań dedykowanym ZIT będą mogły być podmioty wskazane w Programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w katalogu beneficjentów właściwego celu szczegółowego wdrażanego za pośrednictwem określonego Działania, o ile ich przedsięwzięcia zostaną ujęte w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji ZIT.
7.	Gmina Lublin	Działanie 3.1 Bezpieczeństwo ekologiczne i Działanie 3.2 Dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy, a Działanie 3.3 Bezpieczeństwo ekologiczne oraz dostosowanie do zmian klimatu i	Str. 57, 60 i 65	Należy rozważyć uwzględnienie w ramach Działania 3.3 w zakresie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych również realizacji działań z zakresu: „Rozwój potencjału służb publicznych poprzez wyposażenie w sprzęt i materiały do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym doposażenie magazynów przeciwpowodziowych”, oraz	Ograniczenie możliwości realizacji niniejszego zadania w formule ZIT nie wynika z zapisów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Wydaje się zatem zasadne umożliwienie realizacji tego typu działań również w ramach	Uwaga nieuwzględniona. Wsparcie działań z zakresu rozwoju potencjału służb publicznych poprzez wyposażenie w sprzęt i materiały do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym doposażenie magazynów przeciwpowodziowych oraz systemów doradztwa sprzyjających osiągnięciu

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
		zapobieganie powodziom i suszy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych		„Wsparcie systemów doradztwa sprzyjających osiągnięciu neutralności klimatycznej”, które w obecnym brzmieniu przewidziane są do realizacji wyłącznie poza ZIT.	Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych biorąc pod uwagę, że Dz. 3.3. jest kompilacją działań 3.1 i 3.2 a powyższe elementy mogą być realizowane przez podmioty wchodzące w skład ZIT.	neutralności klimatycznej nie jest przewidziane w formule ZIT. Działania w zakresie rozwoju potencjału służb publicznych poprzez wyposażenie w sprzęt i materiały do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń naturalnych wsparte zostaną w ramach projektu o strategicznym znaczeniu „Dostosowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na terenie województwa lubelskiego do zmian klimatycznych, zmian w środowisku naturalnym oraz zagrożeń cywilizacyjnych”, ujętego w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego Działanie dotyczące wsparcia systemów doradztwa planowane jest do realizacji poprzez projekt systemowy obejmujący wszystkie powiaty województwa lubelskiego.
8.	Gmina Janów Lubelski	CP 2 działanie 3.4 Zrównoważona	Str. 70	Aktualne brzmienie: „Projekty z zakresu gospodarki ściekowej w aglomeracjach od 2 do 15 tyś RLM	Wprowadzenie proponowanego zapisu pokaże	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z Umową Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
		gospodarka wodno-ściekowa		ujętych w KPOŚK „– aktualnie obowiązuje VI aktualizacja KPOŚK sprzed 2-3 lat, zgodnie z którą np. nasza gmina Janów Lubelski ma wskaźnik 15 261, aktualnie jesteśmy poniżej wskaźnika 15 tys, stąd prosilibyśmy o zapis wprowadzający aktualny stan aglomeracyjny wynikający z uchwał rady gminy	aktualny stan aglomeracyjny, co w konsekwencji pozwoli na otrzymanie dofinansowania i realizację inwestycji z zakresu zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej.	2021 – 2027 w Polsce obszar inwestycji ściekowych, związany jest z wypełnieniem dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), dlatego przedsięwzięcia w tym zakresie muszą odpowiadać wymogom dyrektywy. Dokumentem, który na poziomie kraju będzie regulował ten obszar jest KPOŚK, zawierający listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach, jako dokument służący do monitorowania postępów we wdrażaniu wymogów Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. W związku z tym na poziomie regionalnym wsparcie będą mogły otrzymać projekty z zakresu gospodarki ściekowej od 2 do 15 tys. RLM, które zostały ujęte w aktualnie obowiązującym dokumencie tj. VI aktualizacji KPOŚK jako

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						niespełniające wymogów dyrektywy ściekowej.
9.	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Wodociągi Puławskie Sp. z o.o. w Puławach	Działanie 3.4 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa	70-74	Spółka wnosi o dopuszczenie możliwość ubiegania się o dofinansowanie również na rozbudowę sieci wod-kan oraz modernizację sieci i oczyszczalni ścieków dla Aglomeracji spełniających warunki Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r.	Zgłaszamy potrzebę rozbudowy sieci wod-kan i modernizacji obiektów oczyszczalni ścieków pomimo faktu spełniania przez naszą Aglomerację warunków Dyrektywy, Spółki wod-kan są w trudnej sytuacji finansowej a brak prowadzenia tych inwestycji może spowodować, że obecnie spełniająca wymogi Aglomeracja te wymogi przestanie spełniać.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z Umową Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021 – 2027 w Polsce obszar inwestycji ściekowych, związany jest z wypełnieniem dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), dlatego przedsięwzięcia w tym zakresie muszą odpowiadać wymogom dyrektywy. W związku z powyższym, wsparcie ze środków polityki spójności na inwestycje związane z gospodarką ściekową mogą otrzymać wyłącznie aglomeracje, które nie spełniają wymogów Dyrektywy 91/271/EWG oraz zostały ujęte w aktualnie obowiązującym dokumencie tj. VI aktualizacji KPOŚK jako niespełniające wymogów dyrektywy ściekowej.
10.	Gmina Zamość	Działanie 3.4 Zrównoważona	71-72	Ad. 2	Zmiana uszczegółowienia	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
		gospodarka wodno-ściekowa Opis działania – Typy projektów		<p>1. Realizacja projektów związanych ze wsparciem systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie będzie dopuszczalna w ograniczonym zakresie jako uzupełniający element projektów dotyczących gospodarki ściekowej (limit na poziomie projektu: 25% kosztów projektu) lub jako samodzielne projekty, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów).</p> <p>Usunięcie punktu 2 z Ad. 2 i dodanie Ad.3 o treści:</p> <p>Ad. 3 1. Możliwość dofinansowania realizacji samodzielnych projektów w zakresie modernizacji, naprawy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, ograniczające straty w dostawach wody do spożycia, zmniejszające ryzyko wystąpienia awarii oraz zwiększające efektywność wykorzystania wody w gminach o</p>	<p>opisu działań będzie zgodna z zamieszczonym powyżej opisem typów projektu. Zmiana zapisu nie wykluczy gmin o liczbie mieszkańców powyżej 15 tysięcy planujących realizację samodzielnych projektów polegających na budowie systemów zaopatrzenia w wodę, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów).</p>	<p>Zgodnie z obowiązującą Linia demarkacyjną w perspektywie finansowej na lata 2021 – 2027 na poziomie regionalnym możliwe jest wsparcie samodzielnych projektów dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia w gminach o liczbie ludności poniżej 15 tys. mieszkańców. Działania w zakresie wsparcia systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie, w sytuacji, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów) w gminach o liczbie ludności powyżej 15 tys. mieszkańców finansowane będą z poziomu krajowego w ramach Programu Fundusze</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				liczbie ludności nie większej niż 15 tysięcy mieszkańców.	Dzięki zmianie zapisów gminy o liczbie ludności pow. 15 tys. nie zostaną wykluczone z ubiegania się o dofinansowanie na budowę systemów zaopatrzenia w wodę, gdzie potrzeby w zakresie takich inwestycji są konieczne ze względu na dużą liczbę mieszkańców. Dotyczy to w szczególności gmin bezpośrednio przylegających do miast zwanych „sypialniami miast”, gdzie wzrasta liczba nowo wybudowanych domów jednorodzinnych, rośnie liczba mieszkańców, a wraz z tym rosną potrzeby inwestycyjne na tych obszarach.	Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					Istnieje duża potrzeba realizacji inwestycji wodociągowych. Wcześniej gminy skupiały się na budowie sieci kanalizacyjnych ze względu na konieczność realizacji zapisów określonych w KPOŚK obecnie są również duże potrzeby w zakresie budowy sieci wodociągowych. Budowa sieci wodociągowych jest konieczna ze względu na konieczność racjonalnego korzystania z zasobów wodnych z powodu ocieplenia klimatu i występujących susz.	
11.	Gmina Zamość	Działanie 3.5 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w ramach Zintegrowanych	76	1. Realizacja projektów związanych ze wsparciem systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie będzie dopuszczalna w ograniczonym zakresie jako uzupełniający element projektów dotyczących gospodarki	Zmiana uszczegółowienia opisu działań będzie zgodna z zamieszczonym powyżej opisem	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z obowiązującą Linią demarkacyjną w perspektywie finansowej na lata 2021 – 2027 na poziomie regionalnym możliwe jest wsparcie

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
		Inwestycji Terytorialnych Opis działania – Typy projektów		<p>ściekowej (limit na poziomie projektu: 25% kosztów projektu) lub jako samodzielne projekty, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów).</p> <p>Usunięcie punktu 2 z Ad. 2 i dodanie Ad.3 o treści:</p> <p>Ad. 3 1. Możliwość dofinansowania realizacji samodzielnych projektów w zakresie modernizacji, naprawy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, ograniczające straty w dostawach wody do spożycia, zmniejszające ryzyko wystąpienia awarii oraz zwiększające efektywność wykorzystania wody w gminach o liczbie ludności nie większej niż 15 tysięcy mieszkańców.</p>	<p>typów projektu. Zmiana zapisu nie wykluczy gmin o liczbie mieszkańców powyżej 15 tysięcy planujących realizację samodzielnych projektów polegających na budowie systemów zaopatrzenia w wodę, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów). Dzięki zmianie zapisów gminy o liczbie ludności pow. 15 tys. nie zostaną wykluczone z ubiegania się o</p>	<p>samodzielnych projektów dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia w gminach o liczbie ludności poniżej 15 tys. mieszkańców. Działania w zakresie wsparcia systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie, w sytuacji, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów) w gminach o liczbie ludności powyżej 15 tys. mieszkańców finansowane będą z poziomu krajowego w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>dofinansowanie na budowę systemów zaopatrzenia w wodę, gdzie potrzeby w zakresie takich inwestycji są konieczne ze względu na dużą liczbę mieszkańców. Dotyczy to w szczególności gmin bezpośrednio przylegających do miast będących miejskimi obszarami funkcjonalnymi, gdzie wzrasta liczba nowo wybudowanych domów jednorodzinnych, rośnie liczba mieszkańców, a wraz z tym rosą potrzeby inwestycyjne na tych obszarach. Istnieje duża potrzeba realizacji inwestycji wodociągowych. Wcześniej gminy skupiały się na budowie sieci kanalizacyjnych ze</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					względem na konieczność realizacji zapisów określonych w KPOŚK obecnie są również duże potrzeby w zakresie budowy sieci wodociągowych. Budowa sieci wodociągowych jest konieczna ze względu na konieczność racjonalnego korzystania z zasobów wodnych z powodu ocieplenia klimatu i występujących susz.	
12.	F.P.H.U. Eko System	Działanie 3.8 GOZ w przedsiębiorstwach	89	Jak należy rozumieć zapis: <i>Wsparcie dla inwestycji przedsiębiorstw w GOZ nie może być skierowane na inwestycje, które charakteryzują się dużym potencjałem rynkowym, wysoką efektywnością kosztową i stosunkowo szybkim okresem zwrotu.</i>	Brak określenia konkretnych parametrów, wskaźników czy cech, które decydują o spełnieniu lub nie niniejszych warunków. Jakże konkretnie projekty wykluczone są z możliwości ubiegania się o dofinansowanie w tym działaniu z	Uwaga nieuwzględniona. Powyższy warunek wynika ze stanowiska Komisji Europejskiej, zgodnie z którym dopuszczono finansowanie działań z zakresu GOZ skierowanych do przedsiębiorstw w formie dotacji tylko w przypadku uwzględnienia w treści Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					uwagi na powyższy zapis i w jaki sposób warunki te będą weryfikowane.	2021-2027 wskazanego zapisu. Niewystarczająca ilość środków finansowych powoduje opóźnienia lub całkowicie wstrzymuje inwestycje ukierunkowane na osiągnięcie założonych celów środowiskowych i wzmocnienie transformacji w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego. Rentowność środowiskowych inwestycji przedsiębiorstw jest silnie ograniczona w związku z czym nie będą one priorytetowe i będą wymagać zachęty w celu osiągnięcia celów, które są ważne z punktu widzenia interwencji publicznej. Tym samym projekty realizowane w ramach Działania 3.8 ukierunkowane powinny być przede wszystkim na ochronę środowiska. Dotacje zostaną wykorzystane, aby wspierać szeroko rozumiane działania przedinwestycyjne i przygotowawcze na potrzeby wdrożenia w przedsiębiorstwach modelu gospodarki o obiegu

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						zamkniętym. Inwestycje o dużym potencjale rynkowym, na przykład inwestycje w infrastrukturę i nowoczesne zasobooszczędne technologie stosowane w przedsiębiorstwach, wspierane będą w ramach instrumentów finansowych. Szczegółowe zasady co do weryfikacji tego warunku zostaną określone w dokumentacji naboru.
13.	Gmina Lublin	Działanie 3.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody	Str. 99	Należy rozważyć usunięcie ograniczenia sformułowanego w warunku realizacji projektów: „4. Wsparcie zielono-niebieskiej infrastruktury w celu ochrony różnorodności biologicznej dotyczy miast o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców)”.	Wskazane ograniczenie nie wynika z zapisów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z obowiązującą Linia demarkacyjną w perspektywie finansowej na lata 2021 – 2027 na poziomie regionalnym możliwe jest wsparcie zielono-niebieskiej infrastruktury służącej celom ochrony różnorodności biologicznej w miastach o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców). Wdrażanie działań w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców oraz w miastach stolicach powiatów z przedziału 15-20 tys.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						mieszkańców przewidywane jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.
14.	Gmina Lublin	Działanie 3.11 Ochrona bioróżnorodności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych	Str. 104	Należy rozważyć usunięcie ograniczenia sformułowanego w warunku realizacji projektów: „4. Wsparcie zielono-niebieskiej infrastruktury w celu ochrony różnorodności biologicznej dotyczy miast o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców)”.	Wskazane ograniczenie nie wynika z zapisów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z obowiązującą Linia demarkacyjną w perspektywie finansowej na lata 2021 – 2027 na poziomie regionalnym możliwe jest wsparcie zielono-niebieskiej infrastruktury służącej celom ochrony różnorodności biologicznej w miastach o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców). Wdrażanie działań w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców oraz w miastach stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców przewidywane jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.
15.	Miejskie Przedsiębiorstwo o Wodociągów i Kanalizacji „Wodociągi	Działanie 4.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	106-112	Mocno ograniczone kryteria – Spółka wnosi o dopuszczenie możliwości ubiegania się o dofinansowanie również innym podmiotom (w tym	Zgłaszamy potrzeby modernizacji energetycznej posiadanych budynków	Uwaga nieuwzględniona. Zmiana katalogu beneficjentów nie jest możliwa, z uwagi na fakt, iż został on określony w zatwierdzonym programie

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
	Puławskie Sp. z o.o. w Puławach			Spółkom z sektora wod-kan, realizującym zadania własne gmin)		Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. W katalogu beneficjentów tj. Typ beneficjenta szczegółowy znajdują się: Spółki prawa handlowego, w których większość udziału lub akcji posiadają JST lub ich związki. Powyższy typ beneficjenta jest zgodny ze statusem prawnym Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji "Wodociągi Puławskie Sp. z o.o. w Puławach".
16.	Gmina Lublin	Działanie 4.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	Str. 108	Należy doprecyzować poniższy zapis: „Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu oraz realizowane na obszarach o największych stężeniach pyłowych. ”	Zapis budzi wątpliwości. Należy doprecyzować o informacje w jaki sposób będzie to weryfikowane. Wydaje się, że dokumentem, który powinien weryfikować przedmiotowy zapis jest „Program ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska” lub „Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej”.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazany zapis ma sygnalizować, jakie projekty będą premiowane przy ich wyborze do wsparcia. Szczegółowe dane w zakresie premii punktowych zostaną określone na etapie regulaminu naboru w kryteriach wyboru stanowiących załącznik do ww. regulaminu. Dokumentacja, na podstawie której będzie weryfikowane wypełnienie powyższych zapisów nie stanowi zamkniętego katalogu. Odwołując się wyłącznie do

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						POP Instytucja Zarządzająca ograniczyłaby dostęp do aktualnych danych w zakresie stężeń pyłowych, które mogą być aktualizowane chociażby w procesie uaktualniania/tworzenia nowych Planów Gospodarki Niskoemisyjnej.
17.	Gmina Lublin	Działanie 4.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	Str. 108-109, pkt 4	Zapisy punktu 4 dotyczące definicji budynków należy rozdzielić i opisać precyzyjnie ponieważ w tym kształcie są nieczytelne.	Brak możliwości zrozumienia warunku realizacji dla budynków komunalnych i historycznych. Zbyt dużo informacji zostało ujęte w jednym punkcie, przez co stał się on mało czytelny i niezrozumiały dla odbiorcy. Należy rozdzielić informacje dotyczące budynków komunalnych i budynków historycznych i w sposób jasny i przejrzysty opisać warunki realizacji	Uwaga uwzględniona. Rozdzielono zapisy celem zapewnienia ich lepszej czytelności.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					projektów dla tych budynków.	
18.	Archidiecezja Lubelska	Działanie 4.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	s. 108-109	Proponuje się, aby za budynki historyczne uznano budynki wpisane do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków.	Definicja budynku historycznego zaproponowana przez IZ nie odwołuje się do wartości historycznych ani kulturowych budynków historycznych, a wskazanie daty 1995, od której budynek staje się budynkiem historycznym wydaje się nie być zgodne m.in. z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, gdzie mowa jest o wykazaniu znaczenia zabytku dla historii i nauki. Jednocześnie należy pamiętać, że jakiegokolwiek prace remontowe, w szczególności te zmierzające do podniesienia	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się utrzymanie dotychczasowej definicji budynku historycznego. Należy wskazać, iż zaproponowana definicja budynku historycznego obejmuje budynki wpisane do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków. Wskazanie daty, od której budynek staje się historyczny nie dotyczy tej grupy budynków lecz dodatkowej grupy budynków, które z punktu widzenia rezultatów interwencji podejmowanej w ramach cs 2 (i) mają istotne znaczenie w odniesieniu do historii budownictwa. Z uwagi na fakt, iż zmiany systemowe w budownictwie, jakie nastąpiły po 1994 r., uwzględniały postęp techniczno-technologiczny oraz konieczność projektowania i budowania budynków z uwzględnieniem oszczędności energii, uznano budynki,

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>efektywności energetycznej budynków historycznych, są bardzo kosztowne. Wynika to z faktu, że nie mogą one naruszać charakteru budynku historycznego, muszą być zgodne z zaleceniami odpowiednich służb konserwatorskich i są bardzo często czasochłonne i często wymagają przeprowadzenia dodatkowych badań (np. analiza mykologiczna).</p>	<p>wobec których przed dniem 1 kwietnia 1995 r. została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę lub został złożony wniosek o wydanie takiej decyzji, za budynki historyczne.</p>
19.	Gmina Lublin	Działanie 4.1 Wsparcie efektywności energetycznej w budynkach	Str. 109, pkt. 4	<p>Należy doprecyzować poniższy zapis: „Jednym z kryteriów warunkujących możliwość wsparcia dotacyjnego dla inwestycji w efektywność energetyczną budynków publicznych jest przyjęcie przez region POP zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE i dodatkowo egzekwowanie zapisów uchwał antysmogowych w regionach w</p>	<p>Prosimy o doprecyzowanie zapisów tego punktu w odniesieniu do możliwości wsparcia dotacyjnego dla inwestycji w efektywność energetyczną budynków</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano zapis: „Jednym z kryteriów warunkujących możliwość wsparcia dotacyjnego dla inwestycji w efektywność energetyczną budynków publicznych jest przyjęcie przez region POP zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE i</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>których stosowne uchwały obowiązują oraz niewprowadzania do tych aktów zmian niekorzystnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności zmian polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub odroczeniu terminów wejścia w życie tych ograniczeń i zakazów. Kolejnym kryterium jest wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg), który powinien być niższy od uśrednionej wartości dla województwa”.</p>	<p>publicznych. Gdyż z zapisów programu FEL 2021-2027 oraz projektu SzOP FEL 2021-2027 nie wynika czy kryteria dotyczące przyjęcia przez region POP oraz dochodowe (wskaźnik Gg) muszą być spełnione łącznie, czy wystarczy, że jedno z nich zostanie spełnione.</p>	<p>dodatkowo egzekwowanie zapisów uchwał antysmogowych w regionach, w których stosowne uchwały obowiązują oraz niewprowadzania do tych aktów zmian niekorzystnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności zmian polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub odroczeniu terminów wejścia w życie tych ograniczeń i zakazów.” poprzez dodanie: „Spełnienie powyższego warunku będzie leżało w gestii władz uchwałodawczych województwa lubelskiego tj. utrzymanie w mocy programów ochrony powietrza tj. Uchwały nr XVII/292/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. (dla aglomeracji lubelskiej) i Uchwały nr XVII/291/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. (dla strefy lubelskiej) i respektowanie</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						uchwały antyśmogowej (Uchwała nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r.). Kolejnym kryterium warunkującym wsparcie dotacyjne jest wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg), który powinien być niższy od uśrednionej wartości dla województwa - łączne wypełnienie ww. kryteriów kwalifikuje do możliwości wsparcia dotacyjnego w dedykowanym działaniu.”
20.	Radio Lublin S.A.	DW EFRR Działanie 4.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	110-111	<p>Typ beneficjenta – ogólny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Administracja publiczna – Instytucje nauki i edukacji - Służby publiczne - Instytucje ochrony zdrowia - Organizacje społeczne i związki wyznaniowe - Regionalne Media Publiczne i Instytucje kultury <p>Typ beneficjenta – szczegółowy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednostki Samorządu Terytorialnego - Związki, porozumienia i stowarzyszenia Jednostek Samorządu Terytorialnego 	O wsparcie będą mogły się ubiegać Regionalne Media Publiczne prowadzące dodatkowo działalność kulturalną na rzecz mieszkańców województwa lubelskiego	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Brak możliwości rozszerzenia katalogu beneficjentów względem zatwierzonego programu Fundusze Europejskie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027. Radio Lublin jest spółką prawa handlowego w których 100% udziałów posiada Skarb Państwa.</p> <p>Wyżej wskazana forma prawnej nie wpisuje się w typy beneficjenta przewidziane w Programie FEL 2021-2027.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<ul style="list-style-type: none"> - Obywatelskie społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej - Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną - Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają JST lub ich związki - Szkoły i inne placówki systemu oświaty - Uczelnie wyższe - Instytucje kultury i sportu oraz regionalne media publiczne - Szpitale i inne podmioty prowadzące działalność leczniczą <ul style="list-style-type: none"> - Organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną - Kościoły i związki wyznaniowe - Osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – Podmioty Ekonomii Społecznej - Podmioty wdrażające instrumenty finansowe <ul style="list-style-type: none"> - Instytucje finansowe – Bank Gospodarstwa Krajowego - Europejski Bank Inwestycyjny - spółki prawa handlowego w których 100% udziałów posiada Skarb Państwa 		

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
21.	osoba prywatna*	DW EFRR Działanie 4.2 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym, część „Opis działania”	112 - 113	W opisie działania brakuje wskazania, iż możliwe jest uzyskanie dofinansowania na samą termomodernizację (jeżeli budynek jest już przyłączony do sieci gazowej lub miejskiej sieci ciepłowniczej). Obecna treść opisu działania sugeruje iż dofinansowanie na termomodernizację można otrzymać wyłącznie gdy jest ona połączona np. z przyłączeniem do sieci gazowej.	Obecna treść opisu działania znacznie ogranicza dostęp do dofinansowania na termomodernizację. Sama termomodernizacja budynków wielorodzinnych (jeżeli są one już podłączone do sieci gazowej lub ogrzewania miejskiego) może przyczynić się do znacznego zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska. W opisie działania wskazano również (str. 113, AD. 2 trzecie i ret), wskazano, że wsparcie będzie przyznawane zgodnie z ustawą o wspieraniu termomodernizacji i remontów. Ustawa ta dopuszcza jako osobne działanie przedsięwzięcia	Wyjaśnienie. Zgodnie z zatwierdzonym programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach Działania 4.2 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym, jednym z typów projektów jest: Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności. W ramach tego typu projektu możliwe jest działanie polegające na samej termomodernizacji, jeżeli minimalny próg oszczędności energii pierwotnej będzie kształtował się na poziomie nie niższym niż 30% (wyjątek

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					termomodernizacyjne (m.in. art. 2 pkt 2 i art. 5 tej ustawy). Pozostawienie dotychczasowego brzmienia Opisu działania może skutkować jego niezgodnością z przepisami ww. ustawy.	budynki wpisane do rejestru zabytków lub podlegające ochronie konserwatorskiej). Instytucja Zarządzająca zaznacza, że instalacja odnawialnego źródła energii w ramach projektu jak i zastosowanie inteligentnych systemów zarządzania energią może wiązać się z premią punktową na etapie oceny projektu. Szczegóły w powyższym zakresie zostaną określone na etapie regulaminu naboru.
22.	Chełmska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chełmie	Działanie 4.2 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym, Typ beneficjenta – szczegółowy	116	Wykaz potencjalnych beneficjentów (tj. Typ beneficjenta – szczegółowy) nie wymienia spółdzielni mieszkaniowych. Proponujemy dodanie spółdzielni mieszkaniowych.	Katalog beneficjentów celu szczegółowego 2 (ii) zawarty w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (rozdział 2.1.4.2.), stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr CDXVII/7223/2022 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 13	Uwaga nieuwzględniona. W zatwierdzonym programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w celu szczegółowego 2 (i) wskazany jako typ beneficjenta są wspólnoty mieszkaniowe oraz TBS (Towarzystwo Budownictwa Społecznego). W ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 nie jest możliwe wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych. Zgodnie z

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>grudnia 2022 r., wymienia spółdzielnie mieszkaniowe, podczas gdy projekt SzOP już ich nie uwzględnia. Spółdzielnie mieszkaniowe, których działalność polega na zarządzaniu nieruchomościami mieszkaniowymi, powinny być traktowane na równi ze wspólnotami mieszkaniowymi, które w wykazie zostały uwzględnione.</p>	<p>Linia Demarkacyjna działania spółdzielni mieszkaniowych w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkaniowych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączenia do sieci ciepłowniczej/ chłodnicze mieszkaniowej wspierane będą na poziomie krajowym w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.</p>
23.	Gmina Lublin	Działanie 4.3 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Str. 118	<p>Należy rozważyć uwzględnienie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych również realizacji działań z zakresu: „Budowa/rozbudowa/przebudowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego”, które w obecnym brzmieniu przewidziane są do realizacji wyłącznie poza ZIT.</p>	<p>Ograniczenie możliwości realizacji niniejszego zadania w formule ZIT nie wynika z zapisów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Wydaje się zatem zasadne umożliwienie realizacji tego typu działań</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z Propozycją podziału alokacji na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskich Obszarów Funkcjonalnych zaakceptowaną przez Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 28.11.2022 r. w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych wsparcie za pośrednictwem instrumentów</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					również w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych biorąc pod uwagę, że znajduje się również w Działaniu 4.4.	finansowych będzie możliwe wyłącznie w ramach celu szczegółowego 2 (ii). Z uwagi na fakt, iż budowa/rozbudowa/przebudowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego przewidziana jest w ramach celu szczegółowego 2 (i) i finansowania może być, zgodnie z założeniami Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, wyłącznie poprzez instrumenty finansowe, brak jest możliwości wsparcia tego typu inwestycji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.
24.	Gmina Lublin	Działanie 4.3 Wsparcie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	s.119	Należy doprecyzować poniższy zapis: „Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu oraz realizowane na obszarach o największych stężeniach pyłowych. ”	Zapis budzi wątpliwości. Należy doprecyzować o informacje w jaki sposób będzie to weryfikowane. Wydaje się, że dokumentem, który powinien weryfikować przedmiotowy zapis jest „Program ochrony powietrza dla strefy	Uwaga nieuwzględniona. Wskazany zapis ma sygnalizować, jakie projekty będą premiowane przy ich wyborze do wsparcia. Szczegółowe dane w zakresie premii punktowych zostaną określone na etapie regulaminu naboru w kryteriach wyboru stanowiących załącznik do ww. regulaminu.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					Aglomeracja Lubelska” lub „Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej”.	Dokumentacja, na podstawie której będzie weryfikowane wypełnienie powyższych zapisów nie stanowi zamkniętego katalogu. Odwołując się wyłącznie do POP Instytucja Zarządzająca ograniczyłaby dostęp do aktualnych danych w zakresie stężeń pyłowych, które mogą być aktualizowane chociażby w procesie uaktualniania/tworzenia nowych Planów Gospodarki Niskoemisyjnej.
25.	Gmina Lublin	Działanie 4.3 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Str. 119	Zapisy punktu 4 dotyczące definicji budynków należy rozdzielić i opisać precyzyjnie ponieważ w tym kształcie są nieczytelne.	Brak możliwości zrozumienia warunku realizacji dla budynków komunalnych i historycznych. Zbyt dużo informacji zostało ujęte w jednym punkcie, przez co stał się on mało czytelny i niezrozumiały dla odbiorcy. Należy rozdzielić informacje dotyczące budynków komunalnych i	Uwaga uwzględniona. Rozdzielono zapisy celem zapewnienia ich lepszej czytelności.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					budynków historycznych i w sposób jasny i przejrzysty opisać warunki realizacji projektów dla tych budynków.	
26.	Gmina Lublin	Działanie 4.3 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	s.120	Należy doprecyzować poniższy zapis: „Jednym z kryteriów warunkujących możliwość wsparcia dotacyjnego dla inwestycji w efektywność energetyczną budynków publicznych jest przyjęcie przez region POP zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE i dodatkowo egzekwowanie zapisów uchwał antysmogowych w regionach w których stosowne uchwały obowiązują oraz niewprowadzania do tych aktów zmian niekorzystnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności zmian polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub odroczeniu terminów wejścia w życie tych ograniczeń i zakazów. Kolejnym kryterium jest wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg), który powinien być niższy od	Prosimy o doprecyzowanie zapisów tego punktu w odniesieniu do możliwości wsparcia dotacyjnego dla inwestycji w efektywność energetyczną budynków publicznych. Gdyż z zapisów programu FEL 2021-2027 oraz projektu SzOP FEL 2021-2027 nie wynika czy kryteria dotyczące przyjęcia przez region POP oraz dochodowe (wskaźnik Gg) muszą być spełnione łącznie, czy wystarczy, że jedno z nich zostanie spełnione.	Uwaga uwzględniona. Proponuje się doprecyzowanie zapisów: „Jednym z kryteriów warunkujących możliwość wsparcia dotacyjnego dla inwestycji w efektywność energetyczną budynków publicznych jest przyjęcie przez region POP zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE i dodatkowo egzekwowanie zapisów uchwał antysmogowych w regionach, w których stosowne uchwały obowiązują oraz niewprowadzania do tych aktów zmian niekorzystnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności zmian polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				uśrednionej wartości dla województwa”.		<p>odroczeniu terminów wejścia w życie tych ograniczeń i zakazów.” poprzez dodanie: „Spełnienie powyższego warunku będzie leżało w gestii władz uchwałodawczych województwa lubelskiego tj. utrzymanie w mocy programów ochrony powietrza tj. Uchwały nr XVII/292/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. (dla aglomeracji lubelskiej) i Uchwały nr XVII/291/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. (dla strefy lubelskiej) i respektowanie uchwały antyśmogowej (Uchwała nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r.). Kolejnym kryterium warunkującym wsparcie dotacyjne jest wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg), który powinien być niższy od uśrednionej wartości dla województwa - łączne wypełnienie ww. kryteriów kwalifikuje do</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						możliwości wsparcia dotacyjnego w dedykowanym działaniu.”
27.	osoba prywatna*	DW EFRR Działanie 4.5 Wspieranie energooszczędności	Str. 131	Treść obecna: Opis działania: 3. Efektywne sieci ciepłownicze/chłodnicze wraz z magazynami energii (budowa/rozbudowa/modernizacja), inwestycje do 5 MW mocy zamówionej. Zmiana na: 3. Efektywne sieci ciepłownicze/chłodnicze wraz z magazynami energii (budowa/rozbudowa/modernizacja), inwestycje do 50 MW mocy zamówionej.	Efektywne systemy ciepłownicze do 5 MW nie wymagają nawet koncesji na wytwarzanie ciepła Zapis nie precyzuje czy wartość dotyczy energii cieplnej (warto zaznaczyć np.: 50MW _t) Oczekiwane jest wsparcie również dla większych instalacji i sieci ciepłowniczych choćby z tytułu efektu jaki dadzą efektywne średniej wielkości systemy ciepłownicze	Uwaga nieuwzględniona. Przyjęty podział mocy instalacji wynika z podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Sieci ciepłownicze o wyższej mocy zamówionej mogą ubiegać się o wsparcie aplikowania w ramach programów krajowych, tj. w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.
28.	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Wodociągi Puławskie Sp. z o.o. w Puławach	Działanie 4.6 Efektywne energetycznie przedsiębiorstwa Działanie 4.7 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł	135-139	Mocno ograniczone kryteria, Spółka wnosi o umożliwienie średnim przedsiębiorstwom, Spółkom z sektora wod-kan, ubiegania się o dofinansowanie	Zgłaszamy takie potrzeby	Uwaga nieuwzględniona. Zarówno w działaniu 4.6, jak i działaniu 4.7 zgodnie z Programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego brak podstaw dla stwierdzenia braku możliwości ubiegania się o dofinansowanie dla spółek prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						<p>posiadają JST lub ich związki (MPWiK "Wodociągi Puławskie Sp. z o.o. wpisuje się w ten typ beneficjenta")</p> <p>Należy jednakże wskazać, iż Działanie 4.6 oraz 4.7 jest Działaniem wdrażanym wyłącznie poprzez instrumenty finansowe.</p> <p>Wskazany w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 typ beneficjenta (ogólny oraz szczegółowy) określa podmiot (w przypadku instrumentów finansowych będzie to podmiot wdrażający instrument finansowy), który ubiegać będzie się o wsparcie w ramach ogłoszonego naboru, nie ostatecznych odbiorców instrumentu finansowego.</p> <p>Podmiot wdrażający instrument finansowy wybierze zaś Partnerów Finansujących, którzy udzielać będą wsparcia w formie instrumentów finansowych ostatecznym odbiorcom – podmiotom wskazanym w Programie Fundusze Europejskie dla</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						Lubelskiego 2021-2027 w katalogu beneficjentów właściwego celu szczegółowego wdrażanego za pośrednictwem określonego Działania.
29.	Radio Lublin S.A.	Działanie 4.6 Efektywne energetycznie przedsiębiorstwa	136	Kluczowe warunki realizacji projektów: Ostatecznymi odbiorcami w ramach instrumentów finansowych będą wyłącznie mikro i małe przedsiębiorstwa, spółki prawa handlowego w których większość udziałów posiadają JST lub ich związki oraz spółki prawa handlowego w których 100% udziałów posiada Skarb Państwa	O wsparcie będą mogły się ubiegać przedsiębiorstwa i podmioty z województwa lubelskiego których właścicielem jest Skarb Państwa	Uwaga nieuwzględniona. Na etapie konsultacji Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 nie jest możliwe dodawanie nowych kategorii beneficjentów do zatwierdzonego programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
30.	osoba prywatna*	DW EFRR Działanie 4.7 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii	Str. 140	Treść obecna: Typy projektów: 1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji. 2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w	Wskazane ramy mocy objętych dofinansowaniem, finansowaniem, czy dotacją sugerują pozornie podjętych działań. Skala inwestycji powinna odzwierciedlać rzeczywiste potrzeby i możliwości udziału OZE w prowadzeniu	Uwaga nieuwzględniona. Przyjęty podział mocy instalacji wynika z podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Instalacje o większych mocach wspierane będą w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE).</p> <p>Ad.1 – Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wiatr: nie więcej niż 5 MWe, 2. biomasa: nie więcej niż 5 MWe, 3. biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe, 4. woda: nie więcej niż 5 MWe 5. promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWe. <p>Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu. Zaproponowane limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych. – Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.</p>	<p>gospodarki nisko czy zero emisyjnej.</p> <p>Możliwości wykorzystania zasobów geotermalnych również do produkcji energii elektrycznej nie zostały uwzględnione w działaniu. Instalacje geotermalne do 2 MWth nie są instalacjami realizującymi cele gospodarki OZE – niestety tylko dużo większa skala ma szansę być efektywna ekonomicznie a będzie to przedmiotem oceny rzeczywistego projektu. Widzę możliwość zarówno wykorzystania potencjału geotermalnego Lubelszczyzny w</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>Ad.2 Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii cieplnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biomasa: nie więcej niż 5 MWth, • biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth, • geotermia: nie więcej niż 2 MWth • promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWth. <p>Zmiana na: Typy projektów: 1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci elektroenergetycznej), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji. 2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE). Ad.1 – Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wiatr: nie więcej niż 50 MWe, 2. biomasa: nie więcej niż 5 MWe, 	<p>obszarze zarówno pozyskania ciepła jak też weryfikacji możliwości produkcji energii elektrycznej z geotermii. Na dzień dzisiejszy rozmawiamy o geotermii realizowanej z głębokości 6000 m głębokości. Na podstawie zasobów i opracowań prof. J. Sokołowskiego (opracowanie zamówione i zrealizowane dla województwa lubelskiego 2004 r. traktuje o zasobach umożliwiających rozpoczęcie takich prac. Formuła NFOŚiGW nie realizuje scenariusza dla przedsiębiorstw tak jak dla JST... Zupełny jest również brak skalowania</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>3. biogaz: nie więcej niż 5 MWe, 4. woda: nie więcej niż 5 MWe 5. promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 50 MWe. 6. geotermia wysokotemperaturowa nie więcej niż 30 MWe 7. magazyny energii OZE w tym magazyny H2</p> <p>Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu. Zaproponowane limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych. – Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.</p> <p>Ad.2 Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii cieplnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biomasa: nie więcej niż 5 MWth, • biogaz: nie więcej niż 5 MWth, 	<p>magazynów energii OZE i odrębnego lub wspólnego określenia ich pojemności czy rozwiązań w tym zero informacji o magazynowaniu w H2 w kontekście dążenia do gospodarki zeroemisyjnej.</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<ul style="list-style-type: none"> • geotermia: nie więcej niż 100 MWth 		

31.	osoba prywatna*	DW EFRR Działanie 4.7 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii	140	<p>Treść obecna: Typ beneficjenta – ogólny Instytucje wspierające biznes Typ beneficjenta – szczegółowy* – Podmioty wdrażające instrumenty finansowe – Instytucje finansowe – Bank Gospodarstwa Krajowego – Europejski Bank Inwestycyjny</p> <p>Zmiana: Typ beneficjenta – MŚP, Spółki prawa handlowego, Jednostki badawczo naukowe</p> <p>Typ beneficjenta – szczegółowy* – MŚP, Spółki prawa handlowego, Jednostki naukowo badawcze, wdrożeniowe, podmioty prowadzące działalność wytwórczą z OZE</p>	<p>Wsparcie oczekiwane jest na poziomie operacyjnym, tam gdzie może być rzeczywiście wykorzystane. Instytucje finansowe nie są rzeczywistymi beneficjentami końcowymi działania, czy którykolwiek z Banków posiada instalacje wytwórcze?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Wskazany w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 typ beneficjenta (ogólny oraz szczegółowy) określa podmiot (w przypadku instrumentów finansowych będzie to podmiot wdrażający instrument finansowy), który ubiegać będzie się o wsparcie w ramach ogłoszonego naboru, nie ostatecznych odbiorców instrumentu finansowego. Podmiot wdrażający instrument finansowy wybierze zaś Partnerów Finansujących, którzy udzielać będą wsparcia w formie instrumentów finansowych ostatecznym odbiorcom – podmiotom wskazanym w Programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w katalogu beneficjentów właściwego celu szczegółowego wdrażanego za pośrednictwem określonego Działania.</p>
-----	-----------------	---	-----	---	--	--

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
32.	osoba prywatna*	DW EFRR Działanie 4.8 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	144	<p>Treść obecna:</p> <p>Typy projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji. 2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE). <p>Ad.1 – Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wiatr: nie więcej niż 5 MWe, 2. biomasa: nie więcej niż 5 MWe, 3. biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe, 4. woda: nie więcej niż 5 MWe 5. promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWe. <p>Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu. Zaproponowane limity mocy nie</p>	<p>Wskazane ramy mocy objętych dofinansowaniem, finansowaniem, czy dotacją sugerują pozornie podjętych działań. Skala inwestycji powinna odzwierciedlać rzeczywiste potrzeby i możliwości udziału OZE w prowadzeniu gospodarki nisko czy zero emisyjnej. Możliwości wykorzystania zasobów geotermalnych również do produkcji energii elektrycznej nie zostały uwzględnione w działaniu. Instalacje geotermalne do 2 MWth nie są instalacjami realizującymi cele gospodarki OZE – niestety tylko dużo większa skala ma</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Przyjęty podział mocy instalacji wynika z podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Instalacje o większych mocach wspierane będą w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych. – Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.</p> <p>Ad.2 Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii cieplnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biomasa: nie więcej niż 5 MWth, • biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth, • geotermia: nie więcej niż 2 MWth • promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWth. <p>Zmiana na:</p> <p>Typy projektów: 1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci elektroenergetycznej), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania</p>	<p>szansę być efektywna ekonomicznie a będzie to przedmiotem oceny rzeczywistego projektu. Widzę możliwość zarówno wykorzystania potencjału geotermalnego Lubelszczyzny w obszarze zarówno pozyskania ciepła jak też weryfikacji możliwości produkcji energii elektrycznej z geotermii. Na dzień dzisiejszy rozmawiamy o geotermii realizowanej z głębokości 6000 m głębokości. Na podstawie zasobów i opracowań prof. J. Sokołowskiego (opracowanie zamówione i zrealizowane dla województwa</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji.</p> <p>2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE). Ad.1 – Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wiatr: nie więcej niż 50 MWe, 2. biomasa: nie więcej niż 5 MWe, 3. biogaz: nie więcej niż 5 MWe, 4. woda: nie więcej niż 5 MWe 5. promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 50 MWe. 6. geotermia wysokotemperaturowa nie więcej niż 30 MWe 7. magazyny energii OZE w tym magazyny H2 <p>Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu. Zaproponowane limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych. – Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli</p>	<p>lubelskiego 2004 r. traktuje o zasobach umożliwiających rozpoczęcie takich prac.</p> <p>Formuła NFOŚiGW nie realizuje scenariusza dla przedsiębiorstw tak jak dla JST...</p> <p>Zupełny jest również brak skalowania magazynów energii OZE i odrębnego lub wspólnego określenia ich pojemności czy rozwiązań w tym zero informacji o magazynowaniu w H2 w kontekście dążenia do gospodarki zeroemisyjnej.</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.</p> <p>Ad.2 Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii cieplnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biomasa: nie więcej niż 5 MWth, • biogaz: nie więcej niż 5 MWth, • geotermia: nie więcej niż 100 MWth 		
33.	osoba prywatna*	DW EFRR Działanie 4.8 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	144	<p>Treść obecna:</p> <p>Typ beneficjenta – ogólny Instytucje wspierające biznes Typ beneficjenta – szczegółowy* – Podmioty wdrażające instrumenty finansowe – Instytucje finansowe – Bank Gospodarstwa Krajowego – Europejski Bank Inwestycyjny</p> <p>Zmiana:</p> <p>Typ beneficjenta – MŚP, Spółki prawa handlowego, Jednostki badawczo naukowe</p> <p>Typ beneficjenta – szczegółowy* – MŚP, Spółki prawa handlowego, Jednostki naukowo badawcze, wdrożeniowe, podmioty prowadzące działalność wytwórczą z OZE</p>	<p>Wsparcie oczekiwane jest na poziomie operacyjnym, tam gdzie może być rzeczywiście wykorzystane. Instytucje finansowe nie są rzeczywistymi beneficjentami końcowymi działania, czy którykolwiek z Banków posiada instalacje wytwórcze?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wskazany w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 typ beneficjenta (ogólny oraz szczegółowy) określa podmiot (w przypadku instrumentów finansowych będzie to podmiot wdrażający instrument finansowy), który ubiegać będzie się o wsparcie w ramach ogłoszonego naboru, nie ostatecznych odbiorców instrumentu finansowego. Podmiot wdrażający instrument finansowy wybierze zaś</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						Partnerów Finansujących, którzy udzielać będą wsparcia w formie instrumentów finansowych ostatecznym odbiorcom – podmiotom wskazanym w Programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w katalogu beneficjentów właściwego celu szczegółowego wdrażanego za pośrednictwem określonego Działania.
34.	Miasto Puławy	Działanie 4.8 Zwiększanie wykorzystania OZE w ramach ZIT	145	Ad.1. Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu, tj. dotyczy sumarycznej mocy liczonej dla każdej gminy oddzielnie, które będą realizowały wspólny projekt w ramach ZIT-u.	Demarkacja sumarycznej mocy wszystkich jednostek danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu powinna dotyczyć każdej gminy oddzielnie realizującej wspólny projekt w ramach ZIT. Warunek formalny realizacji projektów ZIT w partnerstwie nie może powodować ograniczeń w zakresie ich sumarycznej mocy przypisanej dla całego projektu ZIT, gdyż w	Uwaga nieuwzględniona. Wskazany w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 wynika z zapisów linii demarkacyjnej. Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu. Zaproponowane limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych. OZE w ZiT będzie realizowane wyłącznie z wykorzystaniem

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					takim przypadku jest to niekorzystne rozwiązanie dla gmin tworzących MOF w porównaniu z możliwościami aplikacji w ramach działania 4.7.	instrumentów finansowych. Środki będą zarządzane przez operatorów i pośredników systemu pożyczkowego. Z tej formuły wsparcia będą mogli skorzystać wyłącznie beneficjenci z terenu MOF.
35.	osoba prywatna*	DW EFRR Działanie 4.9 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych	149	Treść obecna: Typy projektów: 1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji. 2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE). Ad.1 – Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej: 1. wiatr: nie więcej niż 5 MWe, 2. biomasa: nie więcej niż 5 MWe,	Wskazane ramy mocy objętych dofinansowaniem, finansowaniem, czy dotacją sugerują pozornie podjętych działań. Skala inwestycji powinna odzwierciedlać rzeczywiste potrzeby i możliwości udziału OZE w prowadzeniu gospodarki nisko czy zero emisyjnej. Możliwości wykorzystania zasobów geotermalnych również do produkcji energii elektrycznej	Uwaga nieuwzględniona. Przyjęty podział mocy instalacji wynika z podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Instalacje o większych mocach wspierane będą w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Odnosząc się do części uwagi "Zupełny jest również brak skalowania magazynów energii OZE i odrębnego lub wspólnego określenia ich pojemności czy rozwiązań w tym zero informacji o magazynowaniu w H2 w kontekście dążenia do gospodarki zeroemisyjnej." Instytucja Zarządzająca informuje, iż część warunków zostanie doprecyzowana na

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>3. biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe, 4. woda: nie więcej niż 5 MWe 5. promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWe. Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu. Zaproponowane limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych. – Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000. Ad.2 Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii cieplnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biomasa: nie więcej niż 5 MWth, • biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth, • geotermia: nie więcej niż 2 MWth • promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWth. <p>Zmiana na:</p>	<p>nie zostały uwzględnione w działaniu. Instalacje geotermalne do 2 MWth nie są instalacjami realizującymi cele gospodarki OZE – niestety tylko dużo większa skala ma szansę być efektywna ekonomicznie a będzie to przedmiotem oceny rzeczywistego projektu. Widzę możliwość zarówno wykorzystania potencjału geotermalnego Lubelszczyzny w obszarze zarówno pozyskania ciepła jak też weryfikacji możliwości produkcji energii elektrycznej z geotermii. Na dzień dzisiejszy rozmawiamy o geotermii</p>	<p>etapie regulaminu naboru. Wyjaśnić należy, że magazyny energii dofinansowane w ramach działania dedykowane będą wspieranemu źródłu OZE a ich wielkość będzie proporcjonalna do wykorzystywanej i produkowanej energii.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>Typy projektów: 1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci elektroenergetycznej), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji.</p> <p>2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE). Ad.1 – Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wiatr: nie więcej niż 50 MWe, 2. biomasa: nie więcej niż 5 MWe, 3. biogaz: nie więcej niż 5 MWe, 4. woda: nie więcej niż 5 MWe 5. promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 50 MWe. 6. geotermia wysokotemperaturowa nie więcej niż 30 MWe 7. magazyny energii OZE w tym magazyny H2 <p>Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek</p>	<p>realizowanej z głębokości 6000 m głębokości.</p> <p>Na podstawie zasobów i opracowań prof. J. Sokołowskiego (opracowanie zamówione i zrealizowane dla województwa lubelskiego 2004 r. traktuje o zasobach umożliwiających rozpoczęcie takich prac.</p> <p>Formuła NFOŚiGW nie realizuje scenariusza dla przedsiębiorstw tak jak dla JST...</p> <p>Zupełny jest również brak skalowania magazynów energii OZE i odrębnego lub wspólnego określenia ich pojemności czy rozwiązań w tym zero informacji o magazynowaniu w H2 w kontekście dążenia</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu. Zaproponowane limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych. – Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.</p> <p>Ad.2 Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii cieplnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biomasa: nie więcej niż 5 MWth, • biogaz: nie więcej niż 5 MWth, • geotermia: nie więcej niż 100 MWth 	do gospodarki zeroemisyjnej.	
36.	osoba prywatna*	DW EFRR Działanie 4.9 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Innych	149	Treść obecna: Typ beneficjenta – ogólny Instytucje wspierające biznes Typ beneficjenta – szczegółowy* – Podmioty wdrażające instrumenty finansowe – Instytucje finansowe – Bank Gospodarstwa Krajowego – Europejski Bank Inwestycyjny	Wsparcie oczekiwane jest na poziomie operacyjnym, tam gdzie może być rzeczywiście wykorzystane. Instytucje finansowe nie są rzeczywistymi	Uwaga nieuwzględniona. Wskazany w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 typ beneficjenta (ogólny oraz szczegółowy) określa podmiot (w przypadku instrumentów

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
		Instrumentów Terytorialnych		Zmiana: Typ beneficjenta – MŚP, Spółki prawa handlowego, Jednostki badawczo naukowe Typ beneficjenta – szczegółowy* – MŚP, Spółki prawa handlowego, Jednostki naukowo badawcze, wdrożeniowe, podmioty prowadzące działalność wytwórczą z OZE	beneficjentami końcowymi działania, czy którykolwiek z Banków posiada instalacje wytwórcze?	finansowych będzie to podmiot wdrażający instrument finansowy), który ubiegać będzie się o wsparcie w ramach ogłoszonego naboru, nie ostatecznych odbiorców instrumentu finansowego. Podmiot wdrażający instrument finansowy wybierze zaś Partnerów Finansujących, którzy udzielać będą wsparcia w formie instrumentów finansowych ostatecznym odbiorcom – podmiotom wskazanym w Programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w katalogu beneficjentów właściwego celu szczegółowego wdrażanego za pośrednictwem określonego Działania. Zapis w SZOP nie ulega modyfikacjom.
37.	osoba prywatna*	LAWP Działanie 4.10 Wykorzystanie OZE w gospodarce	154	Treść obecna: Typy projektów: 1. Budowa instalacji do produkcji biopłynów i biometanu, biopaliw II i III generacji. 2. Budowa/rozbudowa/przebudowa lokalnych źródeł energii produkujących energię elektryczną	Potencjał gospodarki zeroemisyjnej opartej o OZE będzie tak efektywny jak możliwości magazynowania tej energii.	Uwaga nieuwzględniona. Na etapie konsultacji Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 nie jest możliwe dodawanie nowych

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>i/lub ciepło/paliwa zdekarbonizowane z OZE na potrzeby lokalne, niewymagająca przesyłania jej na duże odległości w oparciu o lokalne zidentyfikowane zasoby lub wraz z infrastrukturą sieciową. 3. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji. 4. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE).</p> <p>Treść proponowana: Typy projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa instalacji do produkcji biopłynów i biometanu, biopaliw II i III generacji. 2. Budowa instalacji do produkcji substancji magazynujących zielony wodór 3. Budowa/rozbudowa/przebudowa lokalnych źródeł energii 	<p>Składowanie długookresowe energii jest na dzisiaj możliwe nie tylko w typowych magazynach energii – akumulatorach wykonanych w różnych technologiach ale co do zasady w wodorze. Sieci przesyłowe są gotowe przyjąć do ok 4% pojemności wodoru do obecnej infrastruktury przesyłowej. Jest to najtańszy sposób magazynowania, ponieważ możemy powiedzieć, że te magazyny już są ale możliwe jest też magazynowanie energii w wodorze w odrębnych magazynach, które zapewnią OZE sterowalność.</p>	<p>typów projektów do zatwierdzonego programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Wsparcie odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania paliw alternatywnych wraz z magazynami energii (w tym m.in. instalacji do produkcji wodoru i budowy jego magazynów) możliwe jest wyłącznie na poziomie krajowym, np. poprzez „Program Operacyjny Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027”. W ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 wspierane będą stacje tankowania wodoru jako elementy infrastruktury tankowania pojazdów zeroemisyjnych – Priorytety: V Zrównoważona mobilność miejska i VI Zrównoważony system transportu.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>produkcji energii elektrycznej i/lub ciepła/paliwa zdekarbonizowane/wodór z OZE na potrzeby lokalne, niewymagająca przesyłania jej na duże odległości w oparciu o lokalne zidentyfikowane zasoby lub wraz z infrastrukturą sieciową.</p> <p>4. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji.</p> <p>5. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła</p>	<p>Poproszę o ujęcie tych propozycji. Dostępna technologia i determinacja przedsiębiorców zrobią z takiego wsparcia właściwy użytek</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>działającymi na potrzeby danego źródła OZE).</p> <p>Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii na potrzeby składowania energii w postaci wodoru w sieciach dystrybucyjnych i przesyłowych OGP Gas System SA wraz z przyłączeniem do sieci przesyłowej</p>		
38.	Gmina Głusk	DW EFRR Działanie 5.2 Niskoemisyjny transport miejski w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	164-165	<p>W kluczowych warunkach realizacji projektów powinny znaleźć się zapisy dotyczące możliwości kwalifikowania kosztów związanych z koniecznością dostosowania powstałej infrastruktury drogowej do wymogów transportu publicznego polegających m.in. na ich poszerzeniu. Podejmowane działania będą prowadzić do priorytetyzacji transportu publicznego i wpłyną na zwiększenie konkurencyjności transportu komunikacji zbiorowej względem transportu samochodowego. Ponadto w ramach inwestycji związanych z budową chodników i ciągów pieszo-rowerowych wydatki dotyczące rozbudowy dróg, które wynikają wprost z technicznego i technologicznego punktu powinny być kosztem kwalifikowalnym. Konieczność</p>	<p>Uważamy za zasadne wprowadzenie w ramach Priorytetu V limitu np. 30% wydatków przewidzianych na infrastrukturę drogową, który obowiązywał w RPO WL na lata 2014-2020. Zapewnienie możliwości częściowego finansowania rozbudowy jezdni w ramach inwestycji w CP 2(viii) pozwoli samorządom na realizację zaplanowanych inwestycji, które</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W świetle uzgodnień negocjacyjnych z Komisją Europejską w ramach cs 2 (viii) dopuszcza się m.in. finansowanie taboru trolejbusowego i niskoemisyjnego taboru autobusowego oraz zeroemisyjnego taboru szynowego dla połączeń miejskich i podmiejskich wraz z niezbędną infrastrukturą, a także inwestycje w infrastrukturę transportu publicznego. Inwestycje te prowadzić mają do poprawy funkcjonalności oraz rozwoju transportu publicznego, dzięki czemu ograniczone zostać ma korzystanie z transportu</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				dostosowania nawierzchni istniejących jezdni do nowoprojektowanego chodnika lub ciągu pieszo-rowerowego jest wymagana z uwagi na niezbędne dopasowanie wysokościowe do projektowanej infrastruktury oraz poprawne odwodnienie nawierzchni jezdni, co z kolei wymusza wykonanie dodatkowych warstw bitumicznych wraz z pełną konstrukcją.	przyczynią się do rozwoju komunikacji publicznej i alternatywnych środków transportu, a tym samym spowoduje ograniczenie indywidualnego ruchu samochodowego.	indywidualnego z udziałem pojazdów spalinowych. W związku z powyższym, inwestycje w drogi będą sprowadzone głównie do działań na rzecz zapewnienia funkcjonalności transportu publicznego. W ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 nie będą wspierane inwestycje w infrastrukturę drogową służącą dla ruchu pojazdów samochodowych niewykorzystywanych w transporcie publicznym, z wyłączeniem: <ul style="list-style-type: none"> – obiektów P+R („parkuj i jedź”) zlokalizowanych na obrzeżach miast, w miejscach zapewniających integrację z publicznym transportem zbiorowym; – infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Dyrektywy 2014/94/UE oraz zapewniającej

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						<p>niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników – jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb;</p> <ul style="list-style-type: none"> – środków ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa niechronionych użytkowników dróg (w tym pieszych i rowerzystów). <p>Należy wskazać, iż inwestycje w transport miejski realizowane są często równolegle z inwestycjami w rozwój transportu drogowego. W takich przypadkach rozbudowa infrastruktury drogowej poprawia warunki ruchu dla indywidualnego transportu samochodowego i jednocześnie zwiększa jego konkurencyjność względem komunikacji zbiorowej. Nowe zadania przewidziane do realizacji w okresie</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						<p>programowania 2021-2027 powinny dążyć do wsparcia zbiorowej mobilności o niskiej lub zerowej emisyjności poprzez rozwój infrastruktury i unowocześnianie taboru transportu zbiorowego zachęcające do korzystania z komunikacji zbiorowej. Zadaniem priorytetowym będą również inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany i zwiększające ruch pieszy i rowerowy w centrach miast i ich obszarach funkcjonalnych. Mając na uwadze powyższe, interwencje podejmowane w ramach cs 2 (viii) prowadzić mają do priorytetyzacji transportu publicznego. W związku z powyższym, wszelkie inwestycje w infrastrukturę transportową nie mogą prowadzić do zwiększenia konkurencyjności indywidualnego transportu samochodowego względem komunikacji zbiorowej. W tym kontekście rozbudowa drogi mająca na celu wydzielenie odrębnego pasa dla transportu</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						publicznego, kwalifikowałyby się do wsparcia w ramach cs 2 (viii). Poszerzenie drogi mające na celu dostosowanie jej do transportu publicznego, bez nadania priorytetu niniejszemu transportowi, poprawi równocześnie warunki ruchu dla indywidualnego transportu samochodowego, zwiększając jego atrakcyjność, co jest niespójne z założeniami celu szczegółowego 2 (viii). Dodatkowo, uwzględniając powyższe wymagania, należy wskazać, iż dostosowanie nawierzchni istniejących jezdni do nowoprojektowanego chodnika lub ciągu pieszo-rowerowego nie będzie się kwalifikowało do wsparcia w ramach cs 2 (viii).
39.	Miasto Puławy	Działanie 5.3 Wsparcie strategii niskoemisyjnych	168-169	Typ projektu: 1. Przygotowanie i aktualizacja Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej opracowywanych i wdrażanych przez odpowiednie organy gmin lub umocowane do tego formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego	Działanie uwzględnia tylko Typ projektu: Przygotowanie i aktualizacja Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej, co uniemożliwia aplikowanie o środki na aktualizację innych	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zatwierdzonym Programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach Działania 5.3 <i>Wsparcie strategii niskoemisyjnych</i> możliwe jest wyłącznie wsparcie projektów w zakresie przygotowania i

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				lub innych dokumentów planowania mobilności przyjętych na obszarze, w którym realizowana jest inwestycja np. planów zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego	dokumentów posiadanych przez gminę	aktualizacji Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej, opracowywanych i wdrażanych przez odpowiednie organy gmin lub umocowane do tego formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja innych dokumentów strategicznych/planistycznych nie będzie kwalifikowała się do wsparcia w ramach przedmiotowego działania. Współfinansowanie tworzenia SUMP (jako dokumentu docelowego planowania mobilności na danym obszarze) jest propozycją wskazaną przez Komisję Europejską.
40.	Gmina Lublin	Działanie 5.2 Niskoemisyjny transport miejski w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Str. 167	Wymienione wskaźniki produkty nie obejmują infrastruktury transportu publicznego tj. m.in. przystanków itp. elementów mogących wchodzić w skład projektów z tego obszaru.	Zakres wsparcia dotyczący infrastruktury transportu publicznego nie został w pełni odzwierciedlony we wskaźnikach produktu dla tego działania.	Uwaga uwzględniona. Proponuje się dodanie wskaźników produktu: <ul style="list-style-type: none"> - PLRO079 Długość nowych linii autobusowych - PLRO080 Długość nowych linii trolejbusowych

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						<ul style="list-style-type: none"> – PLRO082 Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych – PLRO083 Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii trolejbusowych <p>Zgodnie z definicją wskaźniki mierzą długość wybudowanych/przebudowanych linii jako długość trasy wyposażonej w nowo wybudowaną/przebudowaną infrastrukturę wraz z obiektami, urządzeniami, instalacjami.</p>
41.	Gmina Lublin	Działanie 6.1 Poprawa regionalnej dostępności transportowej	Str. 171	Należy rozważyć umieszczenie w katalogu typów projektów możliwych do realizacji w ramach Działania, zapisu stanowiącego odzwierciedlenie zapisu Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: „Wsparciem będzie również objęta budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchniezmotoryzowanego, w tym dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych”.	Wskazany zapis umieszczony jest w: 2.1.6. Priorytet VI Zrównoważony system transportu, 2.1.6.1. Cel szczegółowy 3(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności [...], 2.1.6.1.1. Interwencje	Uwaga uwzględniona. Proponuje się dodanie zapisu: ”Ad. 1, 2. Wsparciem będzie również objęta budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego, w tym dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych.”

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					w ramach Funduszy, 1. Infrastruktura drogowa oraz infrastruktura dla ruchu niezmotoryzowanego, str. 113. Wydaje się, że jako taki powinien mieć odzwierciedlenie w treści SzOP FEL.	
42.	Gmina Lublin	Działanie 7.1 Infrastruktura przedszkolna	Str.181, Ad. 1	Błędny zapis: Ad 1 „Wsparcie dotyczyć będzie m.in.: – uzupełnienia infrastruktury przyszkolnej o infrastrukturę sportową, w tym przystosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wyłącznie jako część większego projektu oraz gdy zapewniona zostanie pełna dostępność do wspartej infrastruktury)”.	Działanie dotyczy infrastruktury przedszkolnej, natomiast opis pkt. 1 odnosi się do infrastruktury przyszkolnej. Należy przeformułować opis pkt.1 w taki sposób, aby dotyczył infrastruktury przedszkolnej.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe, art. 4 ilekroć w przepisach jest mowa o szkole należy przez to rozumieć także przedszkole.
43.	Gmina Lublin	Działanie 7.1 Infrastruktura przedszkolna	Str. 182 pkt 8	Należy doprecyzować poniższy zapis: „Wsparcie infrastruktury sportowej będzie możliwe, o ile wynika to z analizy potrzeb, jest powiązane z celami EFS+ i wspiera rozwój działań integracyjnych, włączających, w ramach walki z wykluczeniem społecznym.”	Z obecnych zapisów SzOP FEL nie wynika, co należy rozumieć pod pojęciem infrastruktura sportowa. Czy place zabaw wymienione w pkt. 1 należy zaliczać	Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano zapis: „Wsparcie infrastruktury sportowej będzie możliwe, o ile wynika to z analizy potrzeb, jest powiązane z celami EFS+ i wspiera rozwój działań integracyjnych, włączających,

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					jako infrastrukturę sportową?	<p>w ramach walki z wykluczeniem społecznym. W przypadku przedszkoli, możliwe będzie wsparcie infrastruktury sportowej typu boisko, urządzenia sprawnościowe dla dzieci, wyposażenie sali sportowej.”</p> <p>Dodatkowo wyjaśniamy, że place zabaw są odrębną kategorią i nie stanowią przyszłolnej infrastruktury sportowej.</p>
44.	Gmina Lublin	Działanie 7.1 Infrastruktura przedszkolna	Str. 182 pkt 8	Zapis budzi wątpliwości: „Preferowane będą projekty realizowane na obszarach wiejskich, na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją”	Przedmiotowy zapis budzi wątpliwości, ponieważ te preferencje nie odzwierciedlają rzeczywistych potrzeb samorządów w zakresie inwestycji w infrastrukturę edukacji przedszkolnej.	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowy zapis określony został zgodnie z Programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021 – 2027 i wpisuje się w założenia Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, zgodnie z którymi programy regionalne powinny wspierać OSI o znaczeniu krajowym, tj. obszary zagrożone trwałą marginalizacją i miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
45.	Miasto Puławy	Działanie 7.5 Edukacja w ramach ZIT	196	<p>Typy projektów:</p> <p>1. Inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa podstawowego, średniego i edukacji przedszkolnej ...</p>	<p>W większości MOF-y z terenu województwa lubelskiego są tworzone przez miasta rdzenie, które wraz z otaczającymi je gminami, są organami prowadzącymi dla szkół podstawowych. W niektórych przypadkach również dla szkół średnich. Jasne wskazanie w typach projektów infrastruktury szkolnictwa podstawowego i średniego pozwoli uniknąć wątpliwości, co do kwalifikacji możliwych typów projektów do realizacji oraz umożliwi pełne wdrożenie typów projektów opisanych w działaniu 10.3. możliwych do realizacji przez większość gmin tworzących miejskie obszary funkcjonalne</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zgodnie z zapisami Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, projekty z zakresu infrastruktury edukacji ogólnej można będzie realizować jedynie w przypadku, kiedy przedmiotem projektu są: inwestycje w infrastrukturę włączającą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz adaptacja pracowni symulujących rzeczywiste warunki pracy do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami dla uczniów szkół specjalnych w szkołach/placówkach ogólnodostępnych. Przedmiotowe inwestycje zostały uwzględnione w typach projektów dla Działania 7.5 i były przedmiotem szczegółowych uzgodnień z Komisją Europejską.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					w województwie lubelskim.	
46.	Gmina Lublin	Działanie 7.5 Edukacja w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Str. 197	Błędny zapis: Ad 1 „Wsparcie dotyczyć będzie m.in.: – uzupełnienia infrastruktury przyszkolnej o infrastrukturę sportową, w tym przystosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wyłącznie jako część większego projektu oraz gdy zapewniona zostanie pełna dostępność do wspartej infrastruktury)”.	Działanie dotyczy infrastruktury przedszkolnej, natomiast opis pkt. 1 odnosi się do infrastruktury przyszkolnej. Należy przeformułować opis pkt.1 w taki sposób, aby dotyczył infrastruktury przedszkolnej.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe, art. 4 ilekroć w przepisach jest mowa o szkole należy przez to rozumieć także przedszkole.
47.	Gmina Lublin	Działanie 7.7 Infrastruktura usług i integracji społecznej w ramach Zintegrowanych Instrumentów Terytorialnych	Str. 207	Wydaje się, że zaproponowana wysokość alokacji nie odpowiada potrzebom jakie w tym obszarze mają wskazane w SRWL OF. Należy rozważyć zwiększenie alokacji wykorzystując mechanizmy wynikające z zapisów rozporządzenia ogólnego	Zaproponowana wysokość alokacji nie odzwierciedla potrzeb w tym obszarze zwłaszcza w sytuacji gdy m.in. jednym z typów możliwych do realizacji zadań jest wsparcie infrastruktury ukierunkowanej na rzecz integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów. Obecna	Uwaga nieuwzględniona. Alokacja na poszczególne Działania dedykowane ZIT została określona uwzględniając Propozycję podziału alokacji na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskich Obszarów Funkcjonalnych zaakceptowaną przez Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 28.11.2022 r., w ramach której podział alokacji na poszczególne Cele Polityki oraz na poszczególne ZIT dokonany został w oparciu o

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>sytuacja związana z konfliktem za naszą wschodnią granicą może być wystarczającym uzasadnieniem dla podjęcia kroków w tym zakresie. Oczywistym jest również, że jest to tylko jeden z argumentów przemawiających za rozważeniem zwiększenia środków w ramach tego instrumentu.</p>	<p>zobiektywizowane współczynniki. Ewentualna decyzja w sprawie dokonania zmian w ustalonych proporcjach i podziałach alokacji na Działania dedykowane ZIT może być podyktowana wyłącznie wyjątkowymi okolicznościami, ograniczającymi lub uniemożliwiającymi osiągnięcie zakładanych celów, zadań i wskaźników przyjętych przez Instytucję Zarządzającą Programem w Programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 oraz osiągnięcie poziomów koncentracji tematycznej określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego. Ewentualne inicjatywy w tym zakresie można brać pod uwagę w dalszej perspektywie czasowej, po skwantyfikowaniu szans i możliwości realizacji ZIT przez wszystkie 17 MOF, włączone w proces realizacji Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						Należy przy tym mieć na uwadze, że typy projektów wskazane w Działaniu 7.7 są również przedmiotem Działania 7.6 (realizowanego poza formułą ZIT), w ramach którego możliwa będzie realizacja projektów wybieranych w trybie konkurencyjnym.
48.	Gmina Lublin	Działanie 7.9 Zrównoważony rozwój dziedzictwa kulturowego	Str. 219	Należy rozważyć usunięcie, w przypadku typu projektów 7: „Rewaloryzacja i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków” konieczności uwzględniania przy wyborze projektów do dofinansowania aspektów dotyczących: oddziaływania na bezpośrednie otoczenie i tworzenie miejsc pracy stanowiące dodatnie efekty ekonomiczne realizowanej inwestycji, a także planu działalności w okresie trwałości projektu oraz trwałości finansowej projektu- gdzie promowane mają być rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/ instytucji w długim okresie jak również rozwiązania uwzględniające dywersyfikację źródeł finansowania	Wydaje się, że ze względu na specyfikę inwestycji związanych z rewaloryzacją i zachowaniem zabytkowych ogrodów i parków wskazane aspekty są nieadekwatne, a co za tym idzie, nie powinny mieć wpływu na ocenę tego typu projektów.	Uwaga nieuwzględniona. Aspekty dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> • oddziaływania na bezpośrednie otoczenie i tworzenie miejsc pracy stanowiące dodatnie efekty ekonomiczne realizowanej inwestycji, • planu działalności w okresie trwałości projektu • trwałości finansowej projektu- gdzie promowane mają być rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/ instytucji w długim okresie jak również rozwiązania uwzględniające

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				działalności tj. pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania.		<p>dywersyfikację źródeł finansowania działalności tj. pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania mogą stanowić pozytywne aspekty realizowanego projektu wpływając na jego konkurencyjność. Dotyczy to przede wszystkim np. pozyskania innego zewnętrznego źródła finansowania, które pozwoli na zmniejszenie wkładu własnego i/lub zmniejszenie/zastąpienie finansowania środków EFRR innymi zewnętrznymi środkami. Plan działalności w okresie trwałości projektu ma zapewnić natomiast gwarancję zachowania produktów i rezultatów powstałych w ramach realizacji projektu min przez okres jego trwałości. Rewaloryzacja zabytkowych ogrodów i parków może a nawet powinna stwarzać dodatnie efekty ekonomiczne realizowanej inwestycji m.in. poprzez</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
						<p>sprzyjanie tworzeniu nowych miejsc pracy.</p> <p>Przedsięwzięcia infrastrukturalne w analizowanym obszarze zostały zaplanowane jako inwestycje, które muszą oddziaływać na kwestie społeczno-gospodarcze, co przyczyni się do zapewnienia komplementarności z oczekiwanymi efektami działań EFS+.</p>
49.	Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu	Działanie 9.1 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP, OHP	277	<p>Treść uwagi przed zmianą: 4. W przypadku jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w budżecie projektu PUP wsparcie ujmowane jest w szacowanych kwotach netto.</p> <p>Propozycja zmiany: 4. W przypadku jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w budżecie projektu PUP wsparcie ujmowane jest w szacowanych kwotach brutto.</p>	Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 podatek VAT w projekcie, którego łączny koszt jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT), może być kwalifikowalny jeżeli w SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie	<p>Uwaga uwzględniona. Zapis w SZOP będzie mieć następujące brzmienie: „W przypadku jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w budżecie projektu PUP wsparcie ujmowane jest w szacowanych kwotach brutto.”. Zaproponowana zmiana jest zgodna z przepisami rozporządzenia ogólnego, które dopuszcza możliwość</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>projektu Instytucja Pośrednicząca w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus ustali możliwość kwalifikowania podatku VAT. Włączenie podatku VAT do kosztów kwalifikowanych w realizowanym projekcie jest uzasadnione doświadczeniem w rozliczaniu tej formy wsparcie przez Urzędy Pracy w poprzedniej perspektywie finansowej 2014-2020. Rozliczanie w projektach osobno kwoty NETTO i osobno podatku VAT wydłuża czas pracy potrzebny do rozliczenie przyznanej dotacji. Dodatkowo Urząd Pracy informuje, że</p>	<p>kwalifikowania VAT w projektach do 5 mln EUR.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					rozliczeniem dotacji zajmują się pracownicy działu księgowości jak i pracownicy merytorycznych rozliczających tę formę wsparcia. Ponadto uczestnicy projektu rozliczają się z różnych stawek podatku VAT (5%,8%,23% i 0%) i trudno jest jednoznacznie oszacować jaką kwotę NEETO Urząd będzie potrzebował do założenie jej w budżecie projektu, a jaka kwota VAT będzie potrzebna do ustalenia jej wysokości.	
50.	Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu	Działanie 9.1 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP, OHP	277	<p>Treść uwagi przed zmianą: 6. W przypadku projektów skierowanych do osób w wieku 15–29 lat:</p> <p>a) udział takiej osoby w projekcie EFS+ jest poprzedzony oceną umiejętności cyfrowych oraz – w razie potrzeby –</p>	Realizacja tego zapisu od 01.01.2023 r. wydaje się niemożliwa. Urzędy nie są przygotowane do przeprowadzenia badań kompetencji	Uwaga uwzględniona. Pomimo, iż zapis wynika literalnie z Wytocznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				<p>uzupełnieniem poziomu kompetencji;</p> <p>Propozycja zmiany: Doprecyzowanie zapisu punktu a) tak aby ocena umiejętności cyfrowych w ramach projektu EFS+ obowiązywała dopiero po wprowadzeniu systemowego wsparcia w zakresie identyfikacji kompetencji cyfrowych osób młodych.</p>	<p>cyfrowych osób poniżej 30 roku życia, zarówno pod względem organizacyjnym - wymaga to utworzenia odrębnych stanowisk do obsługi osób młodych jak i pod względem merytorycznym - osoby, które będą pełnić funkcję doradcy do spraw osób młodych poniżej 30 roku życia, muszą być właściwie przygotowane do tych zadań, np. poprzez odbycie szkoleń w tym zakresie. Ocenę umiejętności cyfrowych osób młodych przewiduje także nowa edycja programu „Gwarancje dla młodzieży” oraz projekt ustawy o aktywności zawodowej. Z pisma Departamentu Rynku Pracy MRiPS znak</p>	<p>Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027, przychylamy się do powyższego stanowiska, przedmiotowe działanie nie jest możliwe do wprowadzenia na tym etapie w PSZ.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>DRP-IV.82.33.2022.MJ, dotyczącego konsultacji projektu ankiety do badania kompetencji cyfrowych wynika, że narzędzia ankietowe do oceny kompetencji cyfrowych wraz z modulem szkoleniowym są dopiero testowane. Z tego powodu uważamy, że ocena umiejętności cyfrowych w ramach projektu EFS+ powinna obowiązywać dopiero po wprowadzeniu systemowego wsparcia w zakresie identyfikacji kompetencji cyfrowych osób młodych wraz z modulem szkoleniowym.</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
51.	Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu	Działanie 9.1 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP, OHP	279	<p>Treść uwagi przed zmianą: Wskaźnik rezultatu 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby). Propozycja zmiany: Usunięcie wskaźnika</p>	<p>Jak wskazują zapisy programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 oraz w Załączniku do uchwały nr CCCXLV/6005/2022 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 14.03.2022 r. „Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+), w celu szczegółowym 4a) nie został zaplanowany do pomiaru wskaźnik rezultatu bezpośredniego dotyczący liczby osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Wskaźnik „Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby)” jest jednym ze wskaźników kluczowych dla programu EFS+2021-2027, który jest mierzony we wszystkich celach szczegółowych, a IZ jest zobowiązana do jego monitorowania, w związku z czym nie ma możliwości jego usunięcia. Podkreślamy, iż wskaźnik do którego nie określono wartości docelowej w programie będą jedynie podlegać monitorowaniu.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
52.	Lubelska Fundacja Rozwoju	Działania w ramach Priorytet VIII Zwiększenie spójności społecznej) i Priorytet IX Zaspokajanie potrzeb rynku pracy (str. Część: minimalny wkład własny beneficjenta	228 i kolejne 276 i kolejne	Propozycja zmiany w zakresie minimalnego wkładu własnego beneficjenta (tj. zrezygnowanie z obowiązku wnoszenia wkładu własnego w przypadku beneficjentów będących partnerami społecznymi. Proponowane brzmienie części - minimalny wkład własny beneficjenta we wszystkich działaniach w ramach priorytetu VIII i IX: „w przypadku beneficjentów – partnerów społecznych : nie dotyczy”	Wnoszenie wkładu własnego w projektach UE stanowi bardzo istotny problem dla podmiotów społecznych w tym w szczególności organizacji pozarządowych nie prowadzących działalności gospodarczej. Wymóg wniesienia wkładu własnego oznacza de facto konieczność zaangażowania środków własnych /ograniczenia kosztów pośrednich, które winny służyć innemu celowi tj. zabezpieczeniu środków na rzecz należytego zrealizowania założeń projektu. Odmienne przedstawia się w zakresie wkładu własnego sytuacja pomiotów publicznych – mogą one wnosić	Uwaga nieuwzględniona. Poziom dofinansowania ze środków UE na poziomie priorytetu regulują zapisy z art. 112 ust. 3 rozporządzenia 2021/1060, ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury(...), zgodnie z którymi dofinansowanie projektów współfinansowanych ze środków EFS+ dla Województwa Lubelskiego wynosi 85%. Dodatkowo, maksymalny udział budżetu państwa w finansowaniu wydatków kwalifikowalnych w ramach poszczególnych projektów w danym celu szczegółowym w ramach EFS+

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>jako wkład własny środki publiczne a dodatkowo w wielu działaniach zwolnione są w ogóle z obowiązku wnoszenia wkładu. Realizacja zadań przez podmioty niepubliczne w formie projektów ze środków EFS, winna być traktowana tak jak powierzenie zadań przez administrację podmiotom spoza sektora finansów publicznych. W przypadku powierzenia zadań przez administrację oczywistym jest, że administracja finansuje 100% kosztów realizacji takiego zadania. W przypadku projektów UE przyjęto odmienne stanowisko co wpływa niekorzystanie na udział sektora. Przedkładając niniejszą propozycję</p>	<p>określa Załącznik nr 33 do Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego. Zgodnie z przedmiotowym załącznikiem środki z budżetu państwa stanowiące uzupełnienie do środków z EFS+ nie przekraczają 10% dofinansowania. Z uwagi na powyższe wniesienie przez beneficjentów Programu Regionalnego wkładu własnego w wysokości uzupełniającej dofinansowanie ze środków UE oraz budżetu państwa jest niezbędne do zrealizowania projektu. Ponadto nadmienić należy iż zrezygnowanie z obowiązku wnoszenia wkładu własnego przez beneficjentów będących partnerami społecznymi, mogło by stanowić nierówne traktowanie w stosunku do pozostałych grup ubiegających się o dofinansowanie nie będących instytucjami publicznymi.</p>

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>mamy nadzieję, na rozpatrzenie jej w duchu zasady partnerstwa i umożliwienie uczestnictwa sektora niepublicznego realizacji projektów dot. spójności społecznej i rynku pracy. Nadmieniamy również, iż zakres uczestnictwa sektora niepublicznego w programach perspektywy 2021 – 2027 został istotnie ograniczony (m.in. działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych w tym samozatrudnienia) w porównaniu z poprzednią perspektywą UE. Korzystając z Państwa wsparcia - jako przedstawiciele środowiska - protestowaliśmy przeciwko tym planom</p>	

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					– niestety nieskutecznie. Wyjście naprzeciw niniejszej propozycji dot. zniesienia obowiązku wnoszenia wkładu własnego przez partnerów społecznych wpłynęło by pozytywnie na udział sektora niepublicznego we wdrażaniu FEL 2021-2027.	
53.	Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu	Działanie 9.3 Wsparcie instytucji rynku pracy	286	<p>Treść uwagi przed zmianą: 6. W ramach typu projektu 1, możliwa będzie interwencja skierowana na budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie zdolności parterów społecznych, zgodnie z art. 9 ust 2 rozporządzenia EFS+.</p> <p>Propozycja zmiany: 6. W ramach typu projektu 1, możliwa będzie interwencja skierowana na budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie zdolności partnerów społecznych, zgodnie z art. 9 ust 2 rozporządzenia EFS+.</p>	Błędna nazwa, zgodnie z art. 9 ust 2 rozporządzenia EFS+, powinno być „partnerzy społeczni”.	Uwaga uwzględniona. Oczywista omyłka pisarska została poprawiona.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
54.	Gmina Lublin	Działanie 10.3 Kształcenie ogólne i Działanie 10.4 Kształcenie zawodowe, a Działanie 10.5 Wsparcie edukacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Str. 314, 320 i 328	Należy rozważyć uwzględnienie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych również realizacji działań z zakresu: „Programy pomocy stypendialnej dla uczniów zdolnych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej”, „Wsparcie rozwijania kompetencji, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań uczniów poza edukacją formalną” oraz „Wsparcie procesu transformacji szkolnictwa specjalnego, poprzez m.in. wsparcie uczniów szkół specjalnych i ich rodziców w procesach integracji w szkolnictwie ogólnodostępnym, w procesach kształcenia zawodowego, przygotowania do pracy, wsparcie kadr szkół specjalnych w realizacji działań edukacji włączającej, wspieranie działań realizowanych w partnerstwie szkół specjalnych ze szkołami ogólnodostępnymi, uczelniami i pracodawcami”, zarówno w odniesieniu do kształcenia ogólnego jak i zawodowego, które w obecnym brzmieniu przewidziane są do realizacji wyłącznie poza ZIT.	Ograniczenie możliwości realizacji niniejszego zadania w formule ZIT nie wynika z zapisów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Wydaje się zatem zasadne umożliwienie realizacji tego typu działań również w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych.	Uwaga uwzględniona częściowo. W ramach wydzielonej alokacji EFS+ przeznaczonej na ZIT zaplanowano adekwatne typy projektów, które zostały już ujęte w aktualnym projekcie SZOP. Za pośrednictwem programów rozwojowych szkół istnieje możliwość realizacji wymienionych w uwadze działań. Programy stypendialne dla uczniów nie będą jednak wspierane w niekonkurencyjnej formule ZIT z EFS+.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
55.	Gmina Zamość	Działanie 11.4 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie, Opis działania – Kluczowe warunki realizacji projektów	358	Kluczowe warunki realizacji projektów: 1. Wsparcie ukierunkowane zostanie w szczególności na działania obejmujące: a) Przebudowę lub modernizację zdegradowanych budynków, w tym m.in. budynków przemysłowych, powojennych w celu przywrócenia lub nadania im całkowicie nowych lub częściowo utrzymania obecnych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych lub wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. Za zdegradowany budynek uznać należy obiekt wyłączony z użytkowania z uwagi na stan techniczny lub niespełniający warunków technicznych umożliwiających jego użytkowanie. Za zdegradowany można też uznać obiekt, który w wyniku długiego użytkowania utracił parametry racjonalnych kosztów eksploatacji (awaryjność sieci wewnętrznych budynku, zużycie stolarki okiennej i drzwiowej, niedostateczne parametry termoizolacyjności), lub nie spełnia zmienionych w międzyczasie	Zmiana zapisu kluczowych warunków realizacji projektów rozszerzy katalog budynków wymagających przebudowy lub modernizacji na obszarze rewitalizacji. Na obszarze rewitalizacji istnieją budynki które wymagają przebudowy lub modernizacji ze względu na złe warunki techniczne, a obecnie pełnią funkcję która będzie podtrzymana w wyniku rewitalizacji. Pozostawienie budynków na obszarze rewitalizacji w obecnym stanie technicznym bez możliwości ich przebudowy lub modernizacji stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia korzystających z nich	Uwaga nieuwzględniona. Warunki wskazane w Szczegółowym opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 są tożsame z zapisami w zatwierdzonym programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, tj. inwestycje objęte wsparciem będą obejmowały m.in. adaptację budynków do celów społecznych, kulturalnych, itp. wraz z możliwością zagospodarowania terenu funkcjonalnie związanego z obiektem, uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni na cele publiczne, kulturalne, turystyczne, itp. dostosowanie przestrzeni publicznych do nowych funkcji, wsparcie infrastrukturalne przedsiębiorstw społecznych. Wkomponowanie w wiejską przestrzeń gospodarczą nowych pozarolniczych funkcji przyspieszy rozwój społeczno-

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				wymogów funkcjonalnych stawianych tego typu obiektom	osób. W konsekwencji spowoduje to konieczność całkowitego wyłączenia budynków z użytkowania oraz konieczność wysiedlenia korzystających z nich osób, co doprowadzi do powstania pustostanów i wyludnienia obszaru rewitalizacji.	gospodarczy obszarów innych niż miejskie.
56.	Gmina Zamość	Działanie 11.4 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie, Opis działania – Kluczowe warunki realizacji projektów	358	b) Roboty restauratorskie i konserwatorskie budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków i ich wyposażenia niezbędnego dla wprowadzenia funkcji, jaką będzie pełnić będzie budynek po realizacji projektu w celu przywrócenia lub nadania im całkowicie nowych lub częściowo utrzymania obecnych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub	Zmiana zapisu kluczowych warunków realizacji projektów rozszerzy katalog budynków wymagających przebudowy lub modernizacji na obszarze rewitalizacji. Na obszarze rewitalizacji istnieją budynki które wymagają przebudowy lub modernizacji ze względu na złe warunki techniczne, a	Uwaga nieuwzględniona. Warunki wskazane w Szczegółowym opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 są tożsame z zapisami w zatwierdzonym programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, tj. inwestycje objęte wsparciem będą obejmowały m.in. adaptację budynków do celów społecznych, kulturalnych, itp. wraz z możliwością zagospodarowania terenu funkcjonalnie związanego z

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
				kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem,	obecnie pełnią funkcję która będzie podtrzymana w wyniku rewitalizacji. Pozostawienie budynków na obszarze rewitalizacji w obecnym stanie technicznym bez możliwości ich przebudowy lub modernizacji stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia korzystających z nich osób. W konsekwencji spowoduje to konieczność całkowitego wyłączenia budynków z użytkowania oraz konieczność wysiedlenia korzystających z nich osób, co doprowadzi do powstania pustostanów i wyludnienia obszaru rewitalizacji.	obiektem, uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni na cele publiczne, kulturalne, turystyczne, itp. dostosowanie przestrzeni publicznych do nowych funkcji, wsparcie infrastrukturalne przedsiębiorstw społecznych. Wkomponowanie w wiejską przestrzeń gospodarczą nowych pozarolniczych funkcji przyspieszy rozwój społeczno-gospodarczy obszarów innych niż miejskie.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
57.	Gmina Skierbieszów	Działanie 11.4 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie	358-362	Proponuje się dodać typ projektu „Projekty związane z poprawą dostępności do budynków, pełniących funkcję społeczne, kulturalne, gospodarcze lub turystyczne oraz administracyjne	Budynki administracji publicznej zostały wyłączone z możliwości wsparcia w ramach działań rewitalizacyjnych. Jednak w wielu gminach pełnią one podstawową funkcję dla społeczności lokalnych: a brak ich dostępności dla osób niepełnosprawnych stanowi ogromną barierą dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Zrozumiałym jest brak wsparcia dla przebudowy budynków administracyjnych w związku z pełnieniem przez nich funkcji podstawowej, jednak projekty poprawiające ich dostępność dla grup defaworyzowanych wydaje się absolutnie uzasadnione. Zwracamy	Uwaga nieuwzględniona. Wsparcie inwestycji dotyczących wyłącznie poprawy dostępności do budynków pełniących funkcje społeczne, kulturalne, gospodarcze lub turystyczne oraz administracyjne ma charakter podnoszący wyłącznie standard niniejszych budynków. Tego typu przedsięwzięcia nie wpisują się w istotę procesu rewitalizacji, którą jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zdegradowanej części gminy, tj. przywrócenie jej do życia oraz uzupełnienie o nowe funkcje.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					jednocześnie uwagę na fakt, że wiele budynków administracyjnych ma charakter wielofunkcyjny (urząd, policja, bank). W naszej gminie dodatkowo planujemy rozbudowę istniejącego budynku administracyjnego z przeznaczeniem go na nowe funkcje społeczne. Jednak rozbudowywany będzie budynek urzędu gminy -- czy w takiej sytuacji zapis wykluczający ze wsparcia budynki administracyjne będzie obowiązywał?	
58.	Miasto Puławy	Działanie 11.2. Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój turystyki	360	Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) mogą być wspierane pod warunkiem, że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza	Propozycja ZIT MOF Miasta Puławy zakładała m.in. podjęcie działań dotyczących modernizacji istniejącej	Uwaga nieuwzględniona. Zapisy dotyczące warunków wsparcia infrastruktury drogowej, w tym parkingów, w tym także maksymalny poziom kosztów kwalifikowanych niniejszych prac wynika z

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
		obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT		15% kosztów kwalifikowanych projektu (wskazany procentowy poziom kosztów kwalifikowanych nie dotyczy parkingów, które w świetle prawa budowlanego są budynkami). W miastach ...	infrastruktury przystani - marin nadwiślańskich w trzech miejscowościach tj. Kazimierzu Dolnym, Janowu i Puławach. W przypadku puławskiej mariny planowane były m.in. działania dotyczące przebudowy istniejącego dwukondygnacyjnego budynku parkingu naziemnego na około 99 miejsc postojowych (w świetle prawa budowlanego jest to budynek a nie infrastruktura drogowa). Jest to jedyny parking znajdujący się w marinie, której powierzchnia całkowita przekracza 4 ha. Planowany koszt jego przebudowy jest wysoki a wpisany	zapisów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 a także wskazany został w Umowie Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami. W tym aspekcie przeznaczenie danej infrastruktury na cele parkowania i postoju pojazdów jest elementem definiującym limitowany obszar wsparcia. Generalnie założenia UP oraz programu FEL 2021-2027 idą w kierunku ograniczenia natężenia ruchu indywidualnego na rzecz transportu zbiorowego. W związku z tym należy przyjąć też, że interwencja polegająca na zwiększeniu pojemności parkingów jest niedozwolona. Funkcje elementu infrastruktury: parking/postój/ stanowisko postojowe przesądza o zastosowaniu limitu bez względu na to czy ten element infrastruktury

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					poziom 15% wydatków kwalifikowanych dla parkingów uniemożliwia realizację całego projektu (chyba, że zapis ten nie dotyczy budynków a odnosi się jedynie do infrastruktury drogowej i parkingów w rozumieniu infrastruktury drogowej które przy niej powstają). Jego przebudowa jest niezbędna dla prawidłowego funkcjonowania puławskiej mariny, jak również z uwagi na podejmowane działania przez Urząd Marszałkowski w Lublinie dotyczące powstania odcinka lubelskiego nadwiślańskiego szlaku rowerowego z Gdańska do Krakowa, gdzie puławska	będzie utwardzonym placem, budowlą czy budynkiem.

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
					<p>marine wskazano, jako jeden z głównych punktów obsługujących turystów. W przypadku uznania, że zapisy dotyczące limitów 15% wydatków kwalifikowanych na infrastrukturę drogową (w tym parkingów) nie dotyczą budynków pełniących funkcję parkingów naszą uwagę należy wycofać.</p>	

2. Uwagi złożone po terminie

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga: nr Działania, zakres informacji	Nr strony w dokumencie	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
1.	DSiR UMWL	Nazwa Działania 7.5	Str. 3	Zbyt ogólna nazwa Działania 7.5 (EFRR), zwłaszcza w korelacji z nazwą Działania 10.5 (EFS+)	Zakres Działania 7.5 odnosi się wyłącznie do inwestycji o charakterze	Uwaga uwzględniona. Nazwa Działania 7.5 Edukacja w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

				<p>budzi wątpliwości co do zakresu interwencji.</p> <p>Proponowana korekta nazwy działania: <i>10.5 Infrastruktura edukacyjna w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.</i></p>	<p>infrastrukturalnym, na co zupełnie nie wskazuje jego nazwa (<i>Edukacja w ramach ZIT</i>). Wątpliwości te potęguje ponadto nazwa Działania 10.5. (<i>Wsparcie edukacji w ramach ZIT</i>) współfinansowanego z EFS+.</p> <p>Należy przeanalizować nazwy obu działań i zweryfikować, tak aby sugerowały charakter planowanych w nich interwencji.</p>	<p>została zastąpiona nazwą Infrastruktura edukacyjna w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych</p>
2.	DSiR UMWL	Wykaz skrótów	Str. 8	<p>Usunięcie skrótu RPDWL z wykazu.</p>	<p>Skrót nie występuje w dokumencie SzOPpFE dla Lubelskiego 2021-2027.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Usunięto skrót z wykazu skrótów.</p>
3.	DSiR UMWL	Działanie 1.1 Regionalna infrastruktura badawczo-rozwojowa	Str. 12	<p>Proponuje się dopisanie organizacji badawczych i instytucji szkolnictwa wyższego w grupę docelową działania 1.1.</p>	<p>Zgodnie z zapisami zakresu interwencji z działania 1.1., przewiduje się realizację: „...w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Grupa docelowa Działania 1.1 określona została zgodnie z Programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.</p>

4.1	DSiR UMWL	LAWP, Działanie 1.3	Str. 18	<p>W SzOPpFE dla Lubelskiego 2021-2027 tylko w ramach priorytetów 1 i 9, działania 1.3; 1.5; 9.3; pojawiają się zapisy dot. preferencji dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej, a także zapisy dot. premiowania beneficjentów wykazujących się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej. Zasadne jest uzupełnienie pozostałych działań w podobne zapisy.</p>	<p>W dokumencie głównym Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w opisie wszystkich priorytetów pojawiają się zapisy dot. komplementarności z działaniami wynikającymi z programów o charakterze międzyregionalnym, ponadnarodowym i transgranicznym: Interreg Europa 2021-2027, Interreg Europa Środkowa 2021-2027, Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027, Współpracy Transgranicznej Interreg Polska-Ukraina 2021-2027. Wskazuje się również na preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo. Uzupełniono zapisy w zakresie preferencji dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej, z wyjątkiem Działań, w których beneficjentem będzie instytucja finansowa (nabory niekonkurencyjne). W zakresie zapisów dot. premiowania beneficjentów wykazujących się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej Program wskazuje na stosowanie premiowania tylko w wybranych naborach konkurencyjnych. Uzupełniono zapisy w zakresie Działania 2.7. W ramach pozostałych Działań, tam gdzie będzie miało zastosowanie premiowanie, było to już uwzględnione.</p>
4.2	DSiR UMWL	LAWP, Działanie 1.5	Str. 25	<p>W SzOPpFE dla Lubelskiego 2021-2027 tylko w ramach priorytetów 1 i 9, działania 1.3; 1.5; 9.3; pojawiają się zapisy dot.</p>	<p>W dokumencie głównym Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo. Uzupełniono zapisy w zakresie preferencji dla projektów</p>

				<p>preferencji dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej, a także zapisy dot. premiowania beneficjentów wykazujących się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej. Zasadne jest uzupełnienie pozostałych działań w podobne zapisy.</p>	<p>2027 w opisie wszystkich priorytetów pojawiają się zapisy dot. komplementarności z działaniami wynikającymi z programów o charakterze międzyregionalnym, ponadnarodowym i transgranicznym: Interreg Europa 2021-2027, Interreg Europa Środkowa 2021-2027 Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027, Współpracy Transgranicznej Interreg Polska-Ukraina 2021-2027. Wskazuje się również na preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.</p>	<p>zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej, z wyjątkiem Działań, w których beneficjentem będzie instytucja finansowa (nabory niekonkurencyjne). W zakresie zapisów dot. premiowania beneficjentów wykazujących się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej Program wskazuje na stosowanie premiowania tylko w wybranych naborach konkurencyjnych. Uzupełniono zapisy w zakresie Działania 2.7. W ramach pozostałych Działań, tam gdzie będzie miało zastosowanie premiowanie, było to już uwzględnione.</p>
4.3	DSiR UMWL	WUP, Działanie 9.3	Str. 286	<p>W SzOPpFE dla Lubelskiego 2021-2027 tylko w ramach priorytetów 1 i 9, działania 1.3; 1.5; 9.3; pojawiają się zapisy dot. preferencji dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub</p>	<p>W dokumencie głównym Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w opisie wszystkich priorytetów pojawiają się zapisy dot.</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo. Działanie 9.1 nie zakłada preferencji punktowych w naborach (projekty PUP i OHP), uwaga nieuwzględniona. Działanie 9.2 jest co do zasady działaniem obejmującym</p>

				ponadnarodowej, a także zapisy dot. premiowania beneficjentów wykazujących się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej. Zasadne jest uzupełnienie pozostałych działań w podobne zapisy.	komplementarności z działaniami wynikającymi z programów o charakterze międzyregionalnym, ponadnarodowym i transgranicznym: Interreg Europa 2021-2027, Interreg Europa Środkowa 2021-2027 Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027, Współpracy Transgranicznej Interreg Polska-Ukraina 2021-2027. Wskazuje się również na preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.	współprace transgraniczną (projekty sieci EURES i inicjatywa ALMA), uwaga nieuwzględniona. Działanie 9.7 uwaga uwzględniona. Działanie 9.4 uwaga uwzględniona. Ponadto powyższa uwaga została uwzględniona w działaniach dotyczących priorytetu VIII.
5.	DSiR UMWL	Działanie 3.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody Zakres interwencji: 078 Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie	Str. 97	Zakres interwencji: 078 Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000 – należy usnąć . Nazwa działania wskazuje, że projekty będą realizowane na obszarach, które nie są objęte formą ochrony przyrody. Obszar Natura 2000 jest formą ochrony przyrody.	Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185, 2375) formami ochrony przyrody są: 1) parki narodowe; 2) rezerwaty przyrody; 3) parki krajobrazowe;	Uwaga uwzględniona. Usunięto kod interwencji 078 Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000.

		obszarów Natura 2000			4) obszary chronionego krajobrazu; 5) obszary Natura 2000; 6) pomniki przyrody; 7) stanowiska dokumentacyjne; 8) użytki ekologiczne; 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.	
6.	DSiR UMWL	Działanie 3.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody Zakres interwencji: 078 Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000 Opis działania Typy projektów: 7. Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach	Str. 97	W powszechnej opinii za obszary cenne przyrodniczo uznaje się obszary, które objęte są formami ochrony przyrody np. rezerваты przyrody lub parki narodowe. Należy skorygować zapis.	Być może autor tego zapisu miał na myśli parki miejskie lub wiejskie, które będą służyć ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej albo nowe obszary, które dotąd nie zostały objęte żadną z form ochrony przyrody. Obszar taki powinien być przedmiotem szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej, która wykaże, że jego utworzenie przyczyni się do ochrony bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona. Obszary cenne przyrodniczo to również obszary nie objęte formami ochrony przyrody, nie tylko parki miejskie. W zapisach w SZOOP wskazano wymóg wykazania wartości przyrodniczej obszaru inwestycji na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej.

		cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.				
7.	DSiR UMWL	Działanie 3.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody Zakres interwencji: 078 Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000 Opis działania Typy projektów: Ad. 7 Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz	Str. 98	Nazwa działania wskazuje, że projekty będą realizowane na obszarach, które nie są objęte formą ochrony przyrody, a zatem wsparcie infrastruktury turystyczne nie może dotyczyć obszarów chronionych. Należy skorygować zapis.	Uzasadnienie jak w przypadku uwagi nr 4.	Uwaga uwzględniona. Proponowany zapis w SZOOP: „Ad. 7 Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach cennych przyrodniczo będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających. Inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów cennych przyrodniczo, takie jak parkingi, drogi dojazdowe, nie będą kwalifikowane”.

		zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających. Inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak parkingi, drogi dojazdowe, nie będą kwalifikowane.				
8.	DSiR UMWL	Działanie 7.10 Turystyczne Lubelskie Opis działania Kluczowe warunki realizacji projektów:	Str. 226	Należy dodać: „12. Projekty realizowane na terenie parków krajobrazowych lub obszarów chronionego krajobrazu przed złożeniem wniosku o dofinansowanie powinny uzyskać akceptację/pozytywną opinię/być uzgodnione z Dyrektorem Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych. 13. Projekty realizowane na terenie obszarów Natura 2000 przed złożeniem wniosku o dofinansowanie powinny uzyskać akceptację/pozytywną opinię/być uzgodnione z Dyrektorem	Projekty realizowane w ramach wsparcia sektora turystyki nie mogą negatywnie wpływać na ochronę przyrody.	Uwaga nieuwzględniona. Wszystkie projekty realizowane w ramach wsparcia sektora turystyki obligatoryjnie muszą mieć pozytywny lub neutralny wpływ na ochronę przyrody, w innym przypadku nie mogą uzyskać dofinansowania ze środków EFRR. Ponadto na etapie aplikowania o środki z EFRR Wnioskodawca jako jeden z obligatoryjnych dokumentów składa deklarację Dyrektora RDOŚ dotyczącą planowanej inwestycji.

				Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.”		
9.	DSiR UMWL	Działanie 9.6; Grupa docelowa	Str. 301	Ostatni tiret (pracownicy) – dla przejrzystości w określeniu grupy docelowej należy w stosownym miejscu zamknąć nawias.	Uwaga techniczna.	Uwaga uwzględniona. Wprowadzono korektę.
10.	DSiR UMWL	Działanie 10.3; Opis działania/ Kluczowe warunki realizacji projektów	Str. 317, pkt 13	Proponowana korekta zapisu pkt. 13: <i>Ze wsparcia wykluczone są szkoły podstawowe dla dorosłych oraz licea dla dorosłych (typ 1-4).</i>	Należy zweryfikować brzmienie zapisu dot. wykluczenia ze wsparcia szkół dla dorosłych - dotychczasowy zapis (<i>Ze wsparcia interwencji wykluczone są (...)</i>) jest niepoprawny.	Uwaga uwzględniona. Naniesiono korekty w zapisach SZOP.
11.	DSiR UMWL	Działanie 10.6; Opis działania/ Kluczowe warunki realizacji projektów	Str. 336, pkt 8, lit. d	Należy zweryfikować i przerehabilitować zapis w części dotyczącej lit. d <i>Realizowane wsparcie (typ 1): (...)</i> d) <i>jest monitorowany.</i>	Obecny zapis jest niezrozumiały – tak naprawdę nie wiadomo jakie są szczególne oczekiwania IZ w tym zakresie.	Uwaga nieuwzględniona. Treść zapisu pkt 8 jest zgodna z zapisem projektu <i>Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027.</i> Zapis pkt 8 odnosi się do wsparcia rozwoju umiejętności / kompetencji podstawowych wśród osób dorosłych realizowanych poza Podmiotowym Systemem Finansowania. Realizacja ww. wsparcia projektowana jest w oparciu o Zalecenia Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości

						dla dorosłych, które to zalecenie mobilizuje państwa członkowskie Unii Europejskiej do monitorowania przedsięwzięć z zakresu poprawy umiejętności podstawowych osób dorosłych w ramach krajowych istniejących ram.
12.	DSiR UMWL	Ogólna uwaga do dokumentu	-	Uwaga stylistyczna.	Zalecenia edytorskie mówią, że w wersach, które mają powyżej 40 znaków, nie powinniśmy zostawiać na końcu pojedynczych liter, czyli a, i, o, u, w, z. Wymienione przyimki i spójniki powinny zostać przeniesione na początek kolejnego wersu.	Uwaga nieuwzględniona. Należy pamiętać, że zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi szczegółowego opisu priorytetów (SZOP) krajowych i regionalnych programów na lata 2021-2027 SZOP jest przygotowywany w CST2021, w module eSZOP, udostępnionym przez MFIPR. Oznacza to, że treści z pliku word będą przenoszone do modułu eSZOP. Przenoszenie przyimków i spójników na początek kolejnego wersu spowoduje zmiany edycyjne w tekście, które skutkować będą tym, że tekst przeniesiony do modułu eSZOP będzie w tym miejscu „rozstrzelony”. Generowany z modułu eSZOP dokument będzie tym samym nieczytelny. Ponadto, kwestia będąca przedmiotem uwagi nie ma żadnego wpływu na zakres merytoryczny dokumentu.

13.	Porozumienie Rowerowe – Towarzystwo dla Natury i Człowieka	DW EFRR Działanie 5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz DW EFRR Działanie 5.2 Niskoemisyjny transport miejski w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w obu punktach uwaga odnosi się do opisu działania	159 <u>oraz</u> 164	Zmiana z: „Inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany i zwiększające ruch pieszy i rowerowy w centrach miast i ich obszarach funkcjonalnych” na: „Inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany i wspierającą mobilność aktywną, w tym ruch pieszy i rowerowy w centrach miast i ich obszarach funkcjonalnych” lub: „Inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany i wspierającą ruch niezmotoryzowany w centrach miast i ich obszarach funkcjonalnych”	Uwaga o charakterze kosmetycznym. Istniejący zapis nie uwzględnia w szczególności UTO (urządzeń transportu osobistego), których użytkownik nie jest ani pieszym ani rowerzystą. Przykładowo obecny zapis nie pozwala na realizację, np. parkingów dla hulajnóg, wyznaczania stref mikromobilności itp.	Uwaga uwzględniona częściowo. Celem zapewnienia zgodności z Programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 201-2027 pozostawiono w niezmienionej formie typ projektu. W tabeli: Opis działania dodano natomiast zapis uszczegóławiający: „Ad. 4 W zakresie typu projektu możliwa jest realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego np. strefy wolne od ruchu samochodowego, strefowe uspokojenie ruchu, drogi i pasy rowerowe, spójne sieci tras rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą, likwidacja utrudnień i zagrożeń w ruchu pieszym i rowerowym, tworzenie możliwie bezkolizyjnych, ciągłych i bezpośrednich tras pieszych).”
-----	--	---	---------------------	--	--	---

* Zanonimizowano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U.2019.1781).